Koç Topluluğu Yayını
Aralık 2013 Sayı 408

BizdenHaberler

RAHMİ M. KOÇ MÜZESİ GEÇMİŞİ GELECEĞE TAŞIYOR

Türkiye'nin ilk özel sanayi müzesi Rahmi M. Koç Müzesi 20. yaşını kutlamaya hazırlanıyor.

FOR SAFER CARS
EURO NCAP
www.euroncap.com
TEST 2012
Yeni Ford Kuga.
Akıllı yolculuklar.
YENİ KUGA
YENİ FORD KUGA
SMART
UTILITY
VEHICLE
1.6L EcoBoost motor ve otomatik vitesiyle verimli bir performans sunan, akıllı 4x4 çekiş sistemiyle değişen yol şartlarına anında adapte olabilen, SYNC sesli kontrol özelliğiyle sizi dinleyen, akıllı bagaj kapağıyla ellerinizi kullanmadan bagaj kapağını açıp kapatabileceğiniz bir otomobil.
Akıllı yolculuklar.
Kuga ile tanışmak için
/FordTurkiye
Ford
Go Further
ford.com.tr
Koç

ÜLKEMİZİN UZUN VADELİ POTANSİYELİNE YÜREKTEN İNANIYORUZ

Koç Topluluğu'nun değerli üyeleri,

"Anahtar Biziz" temasıyla yola çıktığımız 2013 yılının sonuna geldik. Bu yıl, tıpkı belirlediğimiz temada olduğu gibi önümüze çıkan her kilidi kendimize inanarak açtık ve başarının anahtarı Koç Topluluğu olarak yine biz olduk.

2013 yılında dünya ekonomisi beklenenden daha kötü bir performans çizdi. Bu dönemde gelişmiş ekonomiler iyileşme sinyalleri verirken, gelişmekte olanlar yavaşladı. Türkiye'nin ise 2013 yılında gerçekleştirilen önemli yatırımlarla yüzde 3,5 civarında büyümesi bekleniyor. 2014'te ise bu oranın yüzde 4,5 olacağını öngörerek şirketlerimizin bütçelerini de buna göre planlıyoruz.

Ülkemizin 2023 vizyonu çerçevesinde attığı adımlar ekonominin farklı alanlarında yansımalarıyla mutluluk verdi. Biz de Koç Topluluğu olarak 2013 yılında yeni yatırımlar gerçekleştirirken, farklı başarılara da imza attık. Ülkemizin uzun vadeli potansiyeline olan inancımızla 2013 yılı için hedeflediğimiz 6,8 milyar TL kombine yatırım planımızı sürdürdük. Tüpraş'ta gerçekleştirdiğimiz 2,4 milyar dolarlık Fuel Oil Dönüşüm Projesi ve Ford Otosan'ın yeni ürün ve fabrika yatırımı ana yatırımları oluşturdu. Koç Holding olarak bu azim ve inançla planlarımızı hayata geçirmeye devam ettiğimiz 2013 yılının ilk üç çeyreğinde, konsolide bazda toplam 48 milyar TL satış geliri elde ederken ana ortaklık payı net kârını 2,2 milyar TL'ye yükselttik. Yılın son ayında da hedeflediğimiz rakamlara ulaşmak adına çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Topluluk olarak çok çalıştığımız, zorlu geçmesine rağmen yeni başarılara imza attığımız 2013 yılının ardından, 2014 yılında da başarıya ve büyümeye olan yürekten inancımızla ülkemiz için değer yaratmaya devam edeceğiz. 2014 yılının siz ve aileniz için yeni mutlulukları beraberinde getirmesini diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Turgay Durak
CEO

08

"20 YILIN SONUNDA DÜNYA ÖLÇEĞİNDE SEVİLEN VE BEĞENİLEN BİR MÜZE OLDUĞUMUZU BİLİYORUZ"

Türkiye'nin ilk sanayi müzesi, Rahmi M. Koç Müzesi 2014'te 20. yılını kutlayacak. 20. yıla büyük bir mutlulukla giren Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, konu hakkındaki duygu ve düşüncelerini Bizden Haberler Dergisi ile paylaştı.

04 GÜNDEM

- Koç Holding Yatırımlarına Hız Kesmeden Devam Ediyor
- RMK Marine Tarafından Üretilen Yerli Sahil Güvenlik Arama Kurtarma Gemisi "TCSG GÜVEN" Teslim Edildi
- Tüpraş'ın 30. Kuruluş Yıldönümü
- Avis Türkiye ve Budget Türkiye'ye Avrupa'dan Ödül Yağmuru
- Arçelik'in Romanya Pazarındaki Lider Markası Arctic Yatırımlarına Devam Ediyor
- Arçelik İşletmelerine Enerji Verimliliği Ödülü
- Beko'dan İspanya'da "Yemek Pişirme ve Paylaşma Maratonu"

16 "ON YIL İÇERİSİNDE ÇOK DAHA GÜÇLÜ BİR TÜRKİYE OLACAK"

Türkiye'den "Devlet Nişanı" alan İngiliz Politikacı Jack Straw'la global politika, Türkiye-İngiltere ilişkileri ve Türkiye politikaları üzerine bir röportaj gerçekleştirdik.

18 TOFAŞ YENİ DÖNEMDE AR-GE YATIRIMLARIYLA ÖN PLANA ÇIKACAK

Tofaş, parlak bir dönemden geçiyor. 2015 yılının ikinci yarısında üretimi planlanan ve 520 milyon dolar yatırım öngörülen yeni otomobil projesini ve Tofaş'ın diğer başarılarını Tofaş'ın CEO'su Kamil Başaran anlattı.

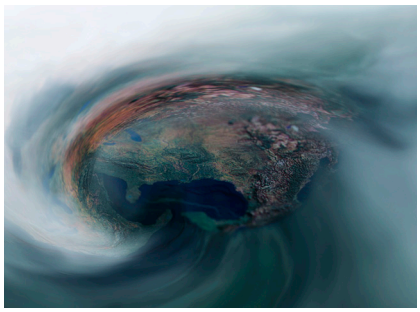

24 EKONOMİNİN İKLİMİ

İklimsel değişim insan hayatı kadar ülkelerin ekonomisi ve küresel piyasalar için de tehdit oluşturuyor. İklimsel değişime bağlı olarak felaketlere daha sıklıkla maruz kalan ülkeler yaşanan can kayıplarının yanı sıra, ortaya çıkan maddi zararlarla borçlanmanın eşiğine geliyor ve hatta sınırı aşıyorlar.

28 TARİHİ PROJE MARMARAY

"150 yıllık hayal" olarak adlandırılan ve 29 Ekim'de açılışı gerçekleştirilen son dönemlerin en önemli ulaştırma projesi Marmaray'ı gazeteci-yazar Taha Akyol Bizden Haberler Dergisi için değerlendirdi.

32 MESLEK EĞİTİMİNDE BİR KUŞAĞIN ÖYKÜSÜ

Koç Holding'in yedi yıldır özenle yürüttüğü "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" Projesi'nin sıradışı öyküsü "Bizim Hikayemiz" adlı kitapta toplandı. Bu farklı serüveni, hikayenin kahramanları anlattı.

38 ENGELLİLİK GERÇEK BİR ENGEL MİDİR?

Engellilik algısı, geçmişteki aksine engelli bireylerin sosyal yaşamın her alanına dahil olmasını sağlayacak yaklaşımlar geliştirme yönünde değişiyor. 3 Aralık Dünya Engelliler Günü, bu değişimi bizlere hatırlatmak için de önemli bir anlam taşıyor.

42 PEMBE BİR MASAL DİYARI JAPONYA

Arçelik Televizyon Ar-Ge ekibinden Naile Burcu Hacıoğlu ve Ürün Yönetimi ekibinden Münire Atıcı, sakura bahçelerinden metrosuna, ilginç restoranlarından anime dünyasına ve çay seremonilerine kadar birçok detayı barındıran Japonya'ya dair izlenimlerini Bizden Haberler Dergisi'yle paylaştı.

46 BAŞ AĞRISINDA ÇÖZÜM SADECE İLAÇ DEĞİL

Amerikan Hastanesi'nden Nörolog Dr. Bülent Kahyaoğlu, baş ağrısı riskini sağlıklı yaşama önem vererek azaltabileceğimizi vurguluyor.

48 KÜLTÜR-SANAT

Aralık ayına özel kitaplar, filmler...

İmtiyaz Sahibi
Koç Holding A.Ş.
Adına
Turgay DURAK (Sahibi)

Genel Yayın Yönetmeni
Oya ÜNLÜ KIZIL

Sorumlu Yönetmen
Şeniz AKAN

Yayın Kurulu
Serkan ÜNAL
Deniz ENBERKER
Tanla SİLAY

Editörler
Aynur ŞENOL ALTUN
Nesrin KOÇASLAN
Can GÜRSU
Ayşe Bihter ÇELİK
Figen AYPEK AYVACI

Katkıda Bulunanlar
Gizem GÜZEY
Can CENGİZ
Baran KARAKUZU

Art Direktör
Özkan ORAL

Yardımcı Art Direktör
Ahmet ÇELİK
Pınar GÜVEN

Fotoğraf Editörü
Şeref YILMAZ

Özel Projeler Direktörü
Emin GÖRGÜN

İnfomag Yayıncılık Bilişim Tanıtım ve Organizasyon Hizmetleri Ltd. Şti
Ebulula Mardin Cad.
4. Gazeteciler Sitesi A-8 /1
Akatlar-Levent / İSTANBUL
Tel: (0212) 324 55 15
Fax: (0212) 324 55 05

Baskı ve Cilt (Matbaa)
Elma Basım
Halkalı Cad. No: 164 B-4 Blok
Sefaköy-Küçükçekmece
İSTANBUL
Tel: (0212) 697 30 30
Fax: (0212) 697 70 70

Koç

Yayın Türü
Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili
Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek suretiyle kullanılabilir.

Bizden Haberler'e ulaşmak şimdi çok daha kolay. iPad uygulamamız ile dergimiz dilediğiniz anda, dilediğiniz yerde...

KOÇ HOLDİNG YATIRIMLARINA HIZ KESMEDEN DEVAM EDİYOR

Koç Holding, 2013 yılının ilk üç çeyreğinin ardından konsolide bazda toplam 48 milyar TL satış geliri elde etti ve ana ortaklık payı net kârını 2,2 milyar TL'ye yükseltti.

Koç Holding, 2013 yılının üçüncü çeyrek finansal sonuçlarını açıkladı. Koç Holding CEO'su Turgay Durak konuya ilişkin yaptığı açıklamada Koç Topluluğu'nun Türkiye'nin uzun vadeli büyüme potansiyeline inandığını belirterek: "Ülkemize en yüksek katkıyı sağlamak için çalışmalarımızı sürdürürken, yatırımlarımıza hız kesmeden devam ediyor, yurt içi ve yurt dışındaki fırsatları takip ediyoruz" dedi.

Türkiye'nin sağlam ekonomik temelleri, güçlü bankacılık sistemi ve disiplinli kamu maliyesi ile ekonomik dalgalanmanın boyutunu sınırlı tuttuğuna işaret eden Durak, "Özellikle son dönemde Avrupa'dan gelen toparlanma işaretleri ve ihracattaki olumlu gelişmeler ülkemiz için önümüzdeki döneme ilişkin daha olumlu bir tablo çizmektedir. Ülkemiz otomotiv ihracatının yaklaşık yarısını gerçekleştiren Ford Otosan ve Tofaş ile Batı Avrupa'da beyaz eşyada pazar payında ikinciliğe yükselen Arçelik ile bu gelişmelerin olumlu yansımalarını göreceğine inanıyorum" dedi.

2013, KOÇ TOPLULUĞU İÇİN ÖNEMLİ BİR YATIRIM SENESİ OLDU

2013 yılının Koç Topluluğu için çok önemli bir yatırım senesi olduğunu söyleyen Durak seneyi şu sözlerle yorumladı: "Koç Topluluğu olarak yatırımlarımızı uzun vadeli bakış açısı ile gerçekleştirirken, ülkemiz için var gücümüzle çalışmayı sürdürüyoruz. Değişken piyasa koşullarına karşın bu yılın ilk dokuz ayında yatırımlarımızı geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre kombine bazda yüzde 58 oranında artırdık. 2013 yılı için hedeflenen 6,8 milyar TL kombine yatırım planlarımız hız kesmeden devam ediyor. Koç Topluluğu olarak ülkemizin uzun vadeli potansiyeline yürekten inanıyoruz."

TÜRKİYE'NİN CARİ AÇIĞINA 1 MİLYAR DOLAR POZİTİF KATKI

Türkiye'nin cari açığına yaklaşık 1 milyar dolar pozitif katkı sağlaması öngörülen ve Tüpraş Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nde son aşamaya gelindiğini aktaran CEO Durak, yatırım harcama tutarı 2013 yılının ilk 9 ayı itibariyle 2 milyar TL seviyesine ulaşan projenin ortalama yüzde 85'inin tamamlandığını dile getirdi.

Son aşamaya gelen diğer projelerden de bahseden Durak, 2015 yılının ikinci yarısında üretimi planlanan ve 520 milyon dolar yatırım öngörülen yeni otomobil projesi ile ilgili şunları söyledi: "2015 – 2023 yılları arasındaki dönemde toplam 580 bin araç üretimi planlanmakta olan bu projede toplam üretimin üçte birinin ihraç edilmesi hedefleniyor. Fiat Group ile yatırım, satış ve tedarik koşullarına ilişkin detayların belirlenmesi konusunda görüşmeler son aşamaya geldi."

Arçelik'in Romanya pazarındaki markası Gaesti'nin fabrikasındaki yeni üretim bandının açılışının önemine de değinen Durak: "Arçelik dünyadaki farklı üretim ve satış olanaklarını sürekli araştırarak organik büyümesinin yanı sıra önemli yatırımlara imza atıyor. Bu sevindirici gelişmeler ülkemiz ve Topluluğumuz adına hepimizi gururlandırıyor" dedi.

Müşteri odaklı bankacılığa verdikleri öneme de dikkat çeken Turgay Durak, Yapı Kredi'nin ATM sayısı ise 2893'e ulaştığını ve bunların önemli bir bölümünü de engelli vatandaşlarımıza uygun hizmet veren Engelsiz ATM'lerden oluştuğunu belirtti. Sözlerini "Yapı Kredi, ilk 9 ay itibariyle Türkiye'nin tüm bölgelerini kapsayan büyüme stratejisi doğrultusunda şube sayısını 939'a yükselterek yüzde 8.7 pazar payı elde etti" şeklinde sürdüren Durak, Koç Topluluğu'nun bankacılık alanındaki büyüme stratejisi ile yatırımlarını yılın ilk 9 ayında da sürdürdüğünü vurguladı.

SAĞLIK VE EĞİTİME TAM DESTEK

Vehbi Koç Vakfı'nın Koç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Kampüsü ile devlete, topluma ve kamuya sağlık alanında hizmet verecek bir kurum kazandırmayı amaçladığını vurgulayan Turgay Durak: "Proje tamamlandığında 400 yatak sayısı, son teknoloji cihazlarla donatılmış görüntüleme merkezleri, yoğun bakım üniteleri, yetişkin ve çocuk acil servisleri ile Türkiye'nin sağlık alanındaki en büyük projelerinden biri hayata geçecek. Sağlık Bilimleri Kampüsü'nün onkoloji ve çocuk hastalıklarına adanmış özel hastane servisleri ile ülkemizde ve dünyada da önemli bir merkez olacağına inanıyoruz" dedi.

48 MİLYAR TL
KOÇ HOLDİNG'İN, 2013 YILININ İLK ÜÇ ÇEYREĞİNDE KONSOLİDE BAZDA TOPLAM SATIŞ GELİRİ

2,2 MİLYAR TL
KOÇ HOLDİNG'İN, 2013 YILININ İLK ÜÇ ÇEYREĞİNDEKİ ANA ORTAKLIK PAYI NET KÂRI

6,7 MİLYAR TL
KOÇ HOLDİNG'İN, 2013 YILI İÇİN HEDEFLENEN KOMBİNE YATIRIM MİKTARI

RMK Marine Tarafından Üretilen Yerli Sahil Güvenlik Arama Kurtarma Gemisi "TCSG GÜVEN" TESLİM EDİLDİ

RMK Marine, Türk özel sektör tarihinin en büyük muharip gemi projesi olan dört adet Sahil Güvenlik Arama Kurtarma Gemisi'nin inşası sonrasında yeni bir teslimata daha imza atarak TCSG GÜVEN'i teslim etti.

Türkiye'nin en büyük özel tersaneleri arasında yer alan RMK Marine tarafından üretilen TCSG UMUT ve TCSG DOST gemilerinin ardından TCSG GÜVEN'in de teslimatını gerçekleştirdi. Yapılan teslim törenine İçişleri Bakanı Muammer Güler, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, Sahil Güvenlik Komutanı Tümamiral Adnan Özbal, Savunma Sanayii Müsteşarı Murad Bayar, Koç Holding CEO'su Turgay Durak, Koç Holding Savunma Sanayi, Diğer Otomotiv ve Bilgi Grubu Başkanı Kudret Önen, Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Bülent Bulgurlu ve RMK Marine Genel Müdürü Can Öztürk katıldı.

Teslim ile ilgili konuşan Koç Holding Savunma Sanayi, Diğer Otomotiv ve Bilgi Grubu Başkanı Kudret Önen: "Teslim olan gemilerin birinin Akdeniz'de, diğerinin de Karadeniz'de başarıyla görevlerini yerine getiriyor olması bizim için gurur kaynağıdır" dedi.

Özellikle askeri inşalarda güçlü bir tersane yarattıkları için gurur duyduklarını belirten Önen: "Bunu hem bu projenin hem de ileriye dönük daha büyük ve daha önemli projelerin başarısı için yapıyorduk" diye konuştu. İleride RMK Marine Tersanesi'nin inşa edilecek önemli muharip gemi projelerinde başarı ile görev alabileceğine inandığını söyleyen Önen 4'üncü gemilerini de Ocak ayında teslim etmeyi hedeflediklerini sözlerine ekledi.

MUAMMER GÜLER: "BU 'BİZİM GEMİMİZ' "

Törene katılan İçişleri Bakanı Muammer Güler ise "Daha önce vali olarak birçok yabancı geminin indirme ve teslim törenlerinde bulundum ancak bu 'bizim gemimiz'. Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın görev alanına giren her konuda ve hizmet ettiği her alanda bize güven verecek" dedi. Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın da kurulduğu günden beri çok aşama kaydettiğini belirten Güler: "Sahil Güvenlik Komutanlığı kuvvetli yapısı, sahip olduğu güçlü ve modern platformlarla ve nitelikli insan gücüyle deniz yetki ve ilgi alanlarında çok önemli bir noktaya gelmiştir. Avrupa Birliği ülkeleri sahil güvenlik komutanlıkları arasında da örnek seviyede teşkilat ve platform standardına ulaşmış bulunan Sahil Güvenlik Komutanlığı, Türkiye'nin çevre denizlerinde güvenliğin sağlanması görevine ilave olarak, en öncelikli insani görevi olan arama kurtarma alanında başarılı faaliyetler yürütmekte, yasa dışı göç ve kaçakçılıkla mücadele, doğal afetlerde yardım, yasa dışı su ürünleri avcılığı ve deniz kirliliği ile mücadele, stratejik önemi haiz tesislerin denizden güvenliği gibi birçok alanda da önemli görevler icra ediyor. Her yıl ortalama iki bin kişinin hayatını kurtarmak, çok büyük önem taşıyor" diyerek kurumun öneminin altını çizdi.

ENERJİ

Tüpraş'ın 30. Kuruluş Yıldönümü

2006 yılında Koç Grubu'na katılan Tüpraş, Koç Topluluğu kültürüyle ve uluslararası arenada yeri tescillenmiş adıyla Türkiye'ye verdiği hizmete, üretimini artırarak devam ediyor.

1983 yılında İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman'da bulunan rafinerilerin tek çatı altında toplanması kararıyla kurulan Tüpraş, kuruluşunun 30. yılını kutladı. İzmit Rafinerisi'nde gerçekleştirilen törene, Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Tüpraş Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Koç, Koç Holding ve Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi Ali Koç, Koç Holding CEO'su ve Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi Turgay Durak, Koç Holding Denetim Grubu Başkanı Ali Tarık Uzun, Koç Holding Enerji Grubu Başkanı ve Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi Erol Memioğlu, Genel Müdür Yavuz Erkut ve Petrol İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın katıldı.

Törende konuşan Koç Holding Enerji Grubu Başkanı Erol Memioğlu, "Zorlu piyasa koşullarına karşın Koç Topluluğu olarak ülkemizin uzun vadeli büyüme potansiyeline inanıyoruz. Değişken piyasa koşullarına rağmen bu yılın ilk 9 ayında yatırımlarımızı geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 58 oranında artırdık. 2013 yılı için hedeflenen 6,8 milyar TL tutarındaki yatırım planlarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. Koç Topluluğu olarak her işimizde, ülke ekonomisindeki payımızın getirdiği sorumluluğu göz önünde tutarak üretimimizi sürdürüyoruz" dedi.

Aynı gün İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman rafinerilerinde gerçekleştirilen törenlerde Tüpraş'ta 35, 30, 25, 20, 15 10 ve 5. hizmet yıllarını dolduran 861 emektar Tüpraş çalışanı hizmet beratlarını aldılar.

DİĞER OTOMOTİV

Avis Türkiye ve Budget Türkiye'ye Avrupa'dan Ödül Yağmuru

Avis Türkiye ve Budget Türkiye, İspanya'da düzenlenen EMEA (Avrupa, Afrika, Orta Doğu ve Asya) toplantılarından ödüllerle döndü.

Eylül ayında İspanya'da düzenlenen EMEA (Avrupa, Afrika, Orta Doğu ve Asya) toplantılarına Türkiye'den katılan Budget "Pazarlamada Mükemmellik" ödülünü alırken Avis Türkiye ise üçüncü defa "Yılın Lisansiyesi" ödülünü kazandı.

Her iki markanın Türkiye Genel Müdür Yardımcısı İnan Ekici konuya ilişkin yaptığı açıklamada, elde edilen başarıya dikkat çekti. Budget ile son altı yıl içinde önemli bir pazar payı elde ettiklerini belirten Ekici yurt genelindeki yaygın ofis ağı, müşteri memnuniyeti odaklı hizmetleri, gerçekleştirdikleri stratejik ortaklıklar ile başarılarını sürdüreceklerini söyledi.

Avis ve Budget Türkiye Genel Müdür Yardımcısı İnan Ekici: "EMEA toplantısında aldığımız bu ödül de gösterdiğimiz üstün performansın kanıtı. Ekibimizle yeni başarılar elde etmeyi sürdüreceğiz."

Her müşteri profiline uygun çözümler üretmeye çalıştıklarını da sözlerine ekleyen Ekici sözlerinde hedef odaklı iletişim çalışmaları ve dijital pazarlama yatırımlarının da önemine dikkat çekti.

İnan Ekici, Avis'in aldığı ödüle ilişkin açıklamasında ise Avis'in yenilikçi ve öncü yaklaşımı ile araç kiralama sektörüne yön verdiğinin altını çizdi. Avis Türkiye Genel Müdür Yardımcısı İnan Ekici, müşteri odaklı bir yaklaşım yürüttüklerinin altını çizerken, yenilikçi ve fark yaratan projeleri EMEA bölgesi ülkeleri arasında öne çıktıklarını belirtti. Yurt genelindeki yaygın ofis ağı, her yıl yenilenen ve farklı beklenti ve ihtiyaçlara göre şekillenen araç filosu ile müşterilerin her türlü talebine uygun çözümler üretmeye çalıştıklarını da sözlerine ekleyen Ekici, EMEA toplantılarında kazanılan birçok ödülü de gösterdikleri üstün performansın bir kanıtı olarak değerlendirdi.

Arçelik'in Romanya Pazarındaki Lider Markası Arctic Yatırımlarına Devam Ediyor

Arçelik'in Romanya beyaz eşya pazarındaki lider markası Arctic, Gaesti fabrikasındaki yeni buzdolabı üretim hattını açtı.

Arçelik bünyesinde bulunan, Romanya'nın en köklü, lider beyaz eşya markası Arctic, yatırımlarına hız kesmeden devam ediyor. Arctic, Gaesti fabrikasındaki yeni buzdolabı üretim hattının resmi açılışını, Romanya Başbakanı Victor Ponta, Türkiye'nin Romanya Büyükelçisi Ömür Şölendil, devlet yetkilileri, yerel makamlar, Arçelik ve Arctic üst yönetiminin katılımıyla gerçekleştirdi.

Açılış töreninde konuşan Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı ve Arçelik A.Ş. Genel Müdürü Levent Çakıroğlu, "Arctic; Arçelik bünyesine katıldığı 2002 yılından bu yana yaptığımız yatırımlar neticesinde, büyük bir dönüşüm sürecine girdi. Bugüne dek 108 milyon Euro'ya ulaşan yatırımımızla, Arçelik'in ileri teknolojisini Arctic'e aktardık. 2002'de 300 bin adet olan üretim kapasitesi, yılda 2,5 milyon adede ulaştı ve Arctic, Arçelik Eskişehir Buzdolabı İşletmesi'nden sonra Avrupa'daki en büyük buzdolabı üretim tesisi haline geldi" dedi.

ROMANYA'NIN EN BÜYÜK BEYAZ EŞYA ÜRETİCİSİ

Törende konuşan bir başka isim olan Arctic Genel Müdürü Monica lavorschi, "İki yıl önce Gaesti fabrikasının üretim kapasitesini geliştirmek için başlattığımız süreci başarıyla tamamladık. Üretim kapasitemizdeki artış hem iç pazarda hem de ihracat pazarındaki konumumuzu güçlendirmemize katkıda bulunacak. Yeni hattımızda üreteceğimiz, üstün teknolojiye sahip sınıfının en iyisi buzdolaplarımızla mevcut pazar konumumuzu daha da sağlamlaştıracağız" şeklinde konuştu.

Beko'dan İspanya'da "Yemek Pişirme ve Paylaşma Maratonu"

Beko, Madrid'de düzenlediği "Beko Yemek Pişirme ve Paylaşma Maratonu" kapsamında iki bin tabak yemeği ihtiyacı olanlara ulaştırdı.

İspanya'nın başkenti Madrid'de Beko tarafından düzenlenen sosyal sorumluluk projeleri kapsamında "Beko Yemek Pişirme ve Paylaşma Maratonu" gerçekleşti. İlk kez düzenlenen projede 300 aşçı, yemek okulu öğrencileri ve 20'den fazla gönüllü yemek yaparak projeye katıldılar. İspanya'nın en fazla Michelin yıldızı sahibi olan aşçı şefi Martin Berasategui'nin yönetiminde hazırlanan yemekler hazırlandıktan sonra şehirdeki ihtiyacı olan insanlara ulaştırılmak üzere restoranlara dağıtıldı. Günün sonunda iki bin tabak yemek ihtiyaç sahiplerine dağıtılırken, Beko İspanya Genel Müdürü Cem Akant ve Madrid Belediye Başkanı Ana Botella da projeye katılanları ziyaret etti. "Beko Yemek Pişirme ve Paylaşma Maratonu" bir ay boyunca beyaz eşya mağazalarında yardım amaçlı toplanan yiyecek ürünlerinin ihtiyaç sahipleri için restoranlara dağıtılması ile sonlandı.

Beko, İspanya'da gerçekleştirdiği bir önceki sosyal sorumluluk projesinde Madrid'te dev bir çamaşır makinesinde biriktirilen iki ton giyeceği kullanıma hazır hale getirip ihtiyaç sahiplerine ulaştırmıştı.

Arçelik İşletmelerine Enerji Verimliliği Ödülü

Enerji verimliliği ve yönetimi alanlarında yürüttüğü faaliyetleriyle Ankara 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Arçelik Bulaşık Makinesi İşletmesi, Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Kurutma Makinesi ve Elektrik Motorları İşletmeleri, "Energy Efficient Green Factories" derecelendirmesinde daha önce elde ettikleri "Altın'"seviyelerini daha da yukarı taşıyarak "Platin" Sertifika'ya ulaştılar.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİYLE GELEN BAŞARI

2013 yılı içerisinde 16 adet enerji verimliliği projesi yürüten Bulaşık Makinesi İşletmesi, aynı zamanda enerji izleme sistemi konusunda yatırım yaptı. İşletme ayrıca yıl içinde periyodik olarak gerçekleştirdiği toplantılarla çalışanlarını bilinçlendirme eğitimleri düzenledi. Endüstriyel tip elektrik motorları üreten Elektrik Motorları İşletmesi yıl içerisinde yürüttüğü 10 adet enerji verimliliği projesiyle Arçelik'in enerji verimliliği çalışmalarına büyük katkı sağladı.

2013 yılı içerisinde yürüttüğü 8 adet enerji verimliliği projesinin yanı sıra enerji izleme sistemlerinin geliştirilmesi için çalışmalar gerçekleştiren Kurutma Makinesi İşletmesi de, bu projelerle Platin Sertifika'ya layık görüldü.

Arçelik bu son üç ödül ile toplamda Platin Sertifika sahibi işletme sayısını dokuza yükseltmiş oldu.

“20 YILIN SONUNDA DÜNYA ÖLÇEĞİNDE SEVİLEN VE BEĞENİLEN BİR MÜZE OLDUĞUMUZU BİLİYORUZ”

Türkiye’nin ilk sanayi müzesi, Rahmi M. Koç Müzesi 2014’te 20. yılını kutlayacak. 20. yıla büyük bir mutlulukla giren Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, konu hakkındaki duygu ve düşüncelerini Bizden Haberler Dergisi ile paylaştı.

Türkiye'de özel müzeciliğin kilometre taşlarından biri olan ve ilk sanayi müzesi olma özelliğiyle de tarihe geçen Rahmi M. Koç Müzesi, 20. yılına girmeye hazırlanıyor. Bu yirmi yılda zenginleşen koleksiyonu ve artan ziyaretçi sayısıyla bu alanda yeni başarılara imza atmaya devam eden Müze, Ankara'ya ve Ayvalık'a kadar uzandı. Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Marklin oyuncak trenle başlayan koleksiyon merakını ve bu merakın neden olduğu Rahmi M. Koç Müzesi'nin doğuş hikayesini, Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan'a anlattı.

2014 yılında, Türkiye'nin ilk sanayi müzesi olan Rahmi M. Koç Müzesi'nin 20. yılı kutlanacak. Bu müzenin sizin için önemini ve değerini hangi sözlerle ifade etmek istersiniz?
İnsanlar yaptıklarıyla değil daha çok arkalarında bıraktıklarıyla anılırlar. Bu doğrultuda ben de arkamda ne bırakabilirim diye düşündüm. Birkaç kitap yazdım. Muhtelif vakıfların kurulmasında ve Yönetim Kurullarında rol aldım. Hayır işlerine katkılarım oldu. Hep istediğim topluma katkı sağlayan, hizmet veren bir eserim olmasıydı. Bu yüzden Rahmi M. Koç Müzesi'ni kurmaya karar verdim. Gözümüz gibi baktığımız Müzemizin büyüyerek gelişmesini görmek en büyük arzumdur.

Bu 20 yılda Rahmi M. Koç Müzesi ve özel müzecilik adına neler değişti?
Ülkemizde özel müzecilik girişiminde kurumsal nitelikte ilk örnek, annemin anısına ismiyle başlattığımız Sadberk Hanım Müzesi'dir. Sonra bizim de bu gelişimde payımız olsa gerek. Ben şimdi memnuniyetle görüyorum ki, kurumsal yapıya sahip özel müzeler, şahıslar veya müesseseler eliyle hayata geçmeye devam ediyorlar. Özel müzelerin artmasını can-ı yürekten isterim.

Özel müzeler hem İstanbul'da hem de diğer illerde olmalı. Bizans'ın beşiği olan İstanbul'da bir ikon müzesi de olmalı. Batı ve doğu medeniyetlerini yüzyıllardır kaynaştıran bu şehirde halı ve kilim müzeleri de olmalı. Umarım koleksiyonerler bir gün eserlerini birleştirip farklı müzeler kurarlar. Biz de Sadberk Hanım Müzesi'ni şehir merkezinde daha merkezi bir binaya taşımak için epey zamandır gayret ediyoruz. Rahmi M. Koç Müzesi olarak 20 yıl içinde hem heyecanımız arttı hem de koleksiyonumuz. Bir müzeden başladığımız serüvenimiz Rahmi M. Koç Müzeleri haline geliyor. Hasköy'deki ilk müze binalarımız Lengerhane ve Tersane'ye ilave olarak sekiz sene önce Ankara Kale'de açtığımız Çengelhan Müzemiz'e, aynı büyüklükteki Safran Han ilave oluyor. Cunda'da mevcut tarihi Şapel ve yeldeğirmenindeki kütüphanemize ilaveten yine Cunda'daki tarihi Taksiyarhis Binası'nı onarıp müze olarak ülkemizin kültür hayatına armağan edeceğiz.

RAKAMLARLA RAHMİ M. KOÇ MÜZELERİ

İSTANBUL RAHMİ M. KOÇ MÜZESİ

28 BİN metrekare
MÜZE ALANI.

14 BİN'den fazla
SERGİLENEN OBJE SAYISI.

250 BİN
2014'TE BEKLENEN ZİYARETÇİ SAYISI.

80 BİN
ANKARA ÇENGELHAN'DAKİ MÜZENİN YILLIK ORTALAMA ZİYARETÇİ SAYISI.

50 BİN
CUNDA'DAKİ TARİHİ ŞAPEL VE YELDEĞİRMENİNDE YER ALAN KÜTÜPHANENİN YILLIK ORTALAMA ZİYARETÇİ SAYISI.

275 BİN
MÜZEBÜS'ÜN BUGÜNE KADAR ULAŞTIĞI ÖĞRENCİ SAYISI.

Koç Ailesi'nin sanata, kültüre ve koleksiyonerliğe ayrı bir ilgisi ve sevgisi var. Rahmetli anneniz Sadberk Hanım'ın bu konuda sizin ve Koç Ailesi'nin üzerindeki etkilerinin neler olduğunu düşünüyorsunuz?
Annemin etkisinin olduğu kuşkusuz. Birlikte haftada bir defa Kapalıçarşı'ya giderdik. Annem koleksiyonu için parçalar alırdı. Kapalıçarşı'ya giderken annemle pazarlık ederdim. Üç dört seferde bir Japon mağazasından oyuncak almasını isterdim. Bunlar da genellikle kurmalı küçük vapur ve motorlar olurdu. Eve geldiğimde lavaboyu doldurur ve onları yüzdürürdüm.

Benim koleksiyonerliğimde annemin rolü büyüktür. Gün geldi annemin koleksiyonu Türkiye'nin ilk özel müzesini oluşturdu. Oğlum Ömer de koleksiyonerlikle ilgili. Zengin bir kitap koleksiyonu bulunuyor. Kardeşim Suna, Pera Müzesi'ni ve İstanbul Araştırmaları Merkezi'ni kurdu. Ailemizin koleksiyonerlik ve müzecilik faaliyetleriyle, kültür hayatımıza katkıda bulunmaya devam ediyoruz.

İlk sanayi müzesini ülkemize siz kazandırdınız. Bu anlamda ilk olmanın zorluklarıyla karşılaştınız mı? Peki neden bu fikir ve bu konsept üzerinden ilerlemeyi tercih ettiniz, bize müzenin doğuş hikayesini anlatır mısınız?
İlk olmanın hem zorluğu vardır ve hem de mesuliyeti. Zorluğu geçilmemiş bir yoldan yürüyorsunuz, sorumluluğu ise iyi bir örnek ortaya koymak ve başarılı olmak zorunluluğunda olmanızdır.

Koleksiyon merakım küçüklüğümden beri vardır. Henüz 4-5 yaşlarındayken, babamın getirdiği Marklin trenler benim trenlere ve kurmalı oyuncaklara olan ilgimi başlattı. Giderek ilgim buharlı makinelere doğru gelişti. Vapura bindiğimizde makine dairesini seyretmeye doyamazdım, o yağlı buharın kokusunu içime çekerdim.

Ankara'dan İstanbul'a trenle gelirdik. İstasyonda buharlı lokomotifi seyretmeye bayılırdım. Robert Kolej yıllarında İngiltere'ye

Dr. Bülent Bulgurlu müzenin kuruluşundan bu yana çok önemli katkılar sağlamaya devam ediyor. Rahmi M. Koç Müzesi bugün geniş bir ekiple misafirlerini ağırlıyor.

gittim. İngilizlerin eski eserlere ve sanayi makinelerinin ilk örneklerine, o dönemlere ait alet edevata ne kadar değer verdiklerini ve özenle koruduklarını gördüm. Amerika'ya John Hopkins Üniversitesi'ne tahsile gittiğimde otomobillere olan merakım iyice arttı. Daha sonra 1956 yılında Amerika'da Detroit'e iş için gittiğimde Henry Ford Müzesi'ni gezdim. Tek kelimeyle hayran kaldım.

Kendi kendime, "İleride böyle bir müze kurmayı Allah bana da nasip etsin" dedim. Öncelikle Koç Holding binaları içerisinde ilk Koç Topluluğu ürünlerinden oluşan bir müze açmayı düşünmüştüm. Ancak böyle bir müzenin başkalarının ilgisini çekmeyeceğini sonradan fark ettik. Bunun üzerine ülkemde müzeler açısından neyin eksik olduğunu tetkik ettim ve bu boşluğu doldurup ülkeme daha iyi hizmet edebilmek için, Türkiye'de olmayan ilk sanayi müzesini kurmaya karar verdim. Elimde başlamış olduğum bir koleksiyonum vardı. Sonunda bu koleksiyonu bir müze çatısı altında toplama ve herkesle paylaşma fikri doğdu. İşte böyle, bir Marklin oyuncak trenle başlayan koleksiyon merakım giderek modellere, gerçek makinelere ve araçlara kadar uzandı. Müzemizin doğuş hikayesinin özeti budur.

Rahmi M. Koç Müzesi, konsepti kadar bulunduğu mekan itibariyle de oldukça beğeniliyor. Bu noktada ilk müze için Lengerhane ve Hasköy Tersanesi'ni seçmenizde ne gibi etmenler etkili oldu? Bu mekanların sizin için anlamı nedir?

Müze kurma fikri zihnimde tam oluşunca, bunu gerçekleştirecek uygun bir mekânı Dr. Bülent Bulgurlu ile aramaya başladık. İstanbul'da uygun büyüklükte ve halka yakın bir yerde mekan bulmak kolay değildi. Tarihi Yarımada ilk arzu ettiğim alandı. Topkapı Sarayı ve Sultanahmet'in her iki sahil kesiminde tarihi binalar ve mekânlar aradık. Lakin rıhtımı da olan uygun yerler bulamadık.

> Müzedeki defterlere yazılanlar bizleri mutlu ediyor, doğru ve iyi bir iş yaptığımızı gösteriyor. Hafta sonları çocukların müze kapanış saatinde çıkmak istemediklerini, "Niye müze bitti?" diye ağladıklarını görüyormuş arkadaşlarım.

Şimdi Müzemizin Yönetim Kurulu Üyesi de olan Bülent Bey, Haliç Hasköy'de bir yer bulduğunu söyledi ve beni oraya götürdü. Hasköy'de temelleri 12. asıra dayanan tarihi Lengerhane Binası'nı gösterdi.

En son Tekel İdaresi'nce ispirto deposu olarak kullanılıyormuş, yangın geçirmiş, terk edilmiş, kubbesi çökmüş, perişan bir haldeydi. Çevre ise o dönemde çağdaş şehircilik anlamında gelişmişlikten uzaktı. İlerde diğer semtler gibi buranın da süratle düzeleceğini düşündük. Akabinde, özelleştirme kapsamında satın aldık. Büyük emekler ve ciddi masraflarla aslına uygun olarak restore ettik. 1994 senesinde müzemizi açtık.
Kısa bir süre sonra depolarımız doldu, taştı, teşhir yeri sıkıntısı oldu ve bu bina bize dar gelmeye başladı. Bu sefer hemen karşı komşumuz olan ve terk edilmiş vaziyetteki tarihi Hasköy Tersanesi'ni, yine Dr. Bülent Bulgurlu'nun önerisi ve gayretiyle Özelleştirme İdaresi'nden satın aldık. Böylece büyük bahçesi, binaları ve rıhtımı olan bir tesise kavuştuk. Tekrar büyük emek ve para harcayarak, 7 ay gibi rekor bir sürede orayı da 2001 yılının sonunda müzenin yeni kısmı olarak ziyarete açtık. Bugün 28 bin metrekare alana yayılmış 14 bin adetten fazla muhtelif obje barındıran koleksiyonuyla zevkle ziyaret edilen bir müze kurmuş olmanın bahtiyarlığını yaşıyorum.

Şimdi ne kadar doğru iş yaptığımızı görüyorum. Müzemizi, geçmişi 12. asıra kadar dayanan Lengerhane ve 150 yıllık Tersane gibi iki tarihi yapıda konumlandırmak, müzemize apayrı bir değer kattı. Bu mekanlar, endüstriyel miras olarak isimlendrdiğimiz koleksiyonumuza çok uygun düştü. Haliç'te rıhtımımız olması denizcilik adına bize büyük avantajlar sağlıyor. Römorkörlerimiz, denizaltımız, vapurumuz burada yer alıyorlar.

Ancak geçen sürede koleksiyonumuz daha da büyüdü, buraya da sığamaz hale geldik. Daha da genişlemek için çare arayışı içindeyiz. Muhtelif girişimlerimize rağmen bulunduğumuz mekanda genişleme imkanımız olmadığını gördük. Bu durumda İstanbul dışında müzeler kurarak büyüme yoluna gittik. Ankara ve Ayvalık'taki mevcudiyetimiz bundandır.

Bu binaların yeniden yapılandırılması süreci oldukça zahmetli olsa gerek... Biraz da bu süreçten bahsedebilir misiniz?
Bu işlerin gerçekleştirilmesini Dr. Bülent Bulgurlu'ya borçluyuz. İyi bir ekiple, geceli gündüzlü çalıştılar. Mimarlarımız sanatçı ustalarımız çok emek verdiler. Bu binalar tarihi

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan'ın sorularını yanıtladı.

yapılardır. Restorasyonları özel bilgi ve beceri gerektirir. Şimdilerde ekiplerimiz o kadar tecrübe kazandılar ki; hem restorasyonda hem de restitüsyonda benzersiz başarılı işler yapabiliyorlar.

İstanbul'daki ilk müzenin açılışından 10 yıl sonra, Koç Ailesi için anlamsal karşılığı çok önemli olan Ankara'daki Çengelhan'ın restorasyonu başladı. Burası da 2005 yılında Rahmi M. Koç Müzecilik ve Kültür Vakfı'na bağlı bir müze haline getirildi. İlk müzenin ardından ikinci müzenin açılması sürecinde sizce neler değişmişti? Bu müzenin sizin için ve Ankara için anlamı nedir?

İlk müze ile ikinci müze arasındaki sürede en belirgin gelişim müzemize olan teveccühün ve ilginin gerek ferdi ziyaretçiler, gerek okullar olarak dikkat çeker şekilde artmasıdır. Bu bizi yeni müzeler kurmada çok teşvik etti. Çengelhan, babam rahmetli Vehbi Koç'un babasının dükkanında çırak olarak işe atıldığı bir yer olduğundan bizim için özel bir değere sahipti. İstanbul'da kurduğum Rahmi M. Koç Müzesi'nin bir şubesinin, doğum yerim olan

> Şimdilerde ekiplerimiz o kadar tecrübe kazandılar ki; hem restorasyonda hem de restitüsyonda benzersiz başarılı işler yapabiliyorlar.

Ankara'nın bu müstesna yerinde, Ankaralıların hizmetine sunulması bizler için önemli ve değerli bir iş olmuştur.

Çağdaş müzeciliğe olan katkılarınızdan dolayı size verilen "Avrupa Müzeleri Konseyi Ödülü"ne sahip olan kişi olarak Rahmi M. Koç Müzecilik ve Kültür Vakfı'nın faaliyetlerinden bahsetmeniz mümkün mü? Bu vakfın amacı ve faaliyetleri neler?

Hasköy'deki müzemiz bu sene 250 bin ziyaretçi bekliyor. Ankara Çengelhan Müzemiz 80 bin ziyaretçi alıyor. Ayvalık Cunda'da yer alan Tarihi Şapel ve Yeldeğirmeni'ni 50 bin kişi geziyor. Ankara Çengelhan Müzemiz hemen komşusu olan Safran Han ile iki misline çıkacak. Tarihi Safran Hanı aldık, tanınmaz hale gelmiş tahribatlarını giderecek restorasyona başlandı. Cunda'da mevcut Tarihi Şapel'in içinde rahmetli Necdet Kent Bey'in kütüphanesini muhafaza ediyoruz. Bu Şapel ve Yeldeğirmeni'ni yine yarı virane halde alıp bugünkü haline getirdik. Burası Cunda'da limana hakim tepenin üstünde bulunur. Bu tepeden Cunda'ya inerken tarihi bir bina daha vardır; Taksiyarhis Kilise Binası. Bu binanın içine girdiğinizde ikiye yarılan kubbeden gökyüzü görülüyordu. Şimdi buranın restorasyonunu ve restitüsyonunu bitirmek üzereyiz, 2014 yazı başında üçüncü müze binamız olarak açacağız. Müzelerimiz 2014 senesi sonunda yılda yarım milyon ziyaretçi tarafından gezilecek.

Vakfımızın kuruluş amacı kültür ve müzecilik konusunda ülkemize ve dünyaya güzel eserler kazandırmaktır. Bu konuda bahtiyarım ki hedeflerimize birer birer ulaşıyoruz.

Bu müzeyi gezdiğinizde ya da ziyaret edenlerin yorumlarını duyduğunuzda neler hissediyorsunuz?
Çok memnunum ki müzemizle ilgili hiç şikayet veya olumsuz bir duyum almıyorum. Yerli yabancı, yetişkin çocuk herkes keyifle geziyor ve memnun ayrılıyor. Müzedeki defterlere yazılanlar bizleri mutlu ediyor, doğru ve iyi bir iş yaptığımızı gösteriyor. Hafta sonları çocukların müze kapanış saatinde çıkmak istemediklerini, "Niye müze bitti?" diye ağladıklarını görüyormuş arkadaşlarım. Çocuk en zor müşteridir bilirsiniz. Benim yabancı misafirlerim de müzemizi gezerler, onlardan aldığım intibalar da müzelerimizin beynelmilel seviyeye ulaşmış olduğunu göstermektedir.

Bir yönüyle müzecilik, gerek kurarken gerek yaşatırken çok meşakatli ve sürekli kaynak gerektiren bir iştir. Müzeciliğin diğer bir yönü ise, müzenizi gezen insanların beğenisinin ve övgülerinin yarattığı hazdır. Bu duygu, sarf edilen tüm emek, masraf ve zamanın yegane geri ödemesidir.

Müzeniz hakkında ziyaretçilerinizin görüşleri nasıldır?
Defterlerde teşekkür ve övgü dışında bir şey yok, özellikle yabancıların yorumları bizleri daha da gururlandırıyor. Bu bizim mesuliyetimizi artırıyor.

Müzenize okullar çok rağbet ediyor. Onların bu ilgisinin ve sevgisinin bir nedeni olsa gerek...
Evet doğrudur. Okullar bize her yıl programlı olarak gelirler. Anaokulları, ilköğretim okulları derken bir öğrenci üniversite seviyesine gelinceye kadar en az 4-5 kere müzemizi ziyaret eder. Biz eğitime çok önem veriyoruz. Müzemizin koleksiyonu bu işi yaparken bize ayrı bir destek veriyor ve işimizi kolaylaştırıyor. Öğrenciler laboratuvarlarında göremeyecekleri objeleri müzede gerçek boyutlarında görüyorlar. Bazılarının çalışır hallerini izliyorlar. Şemalardan takip ediyorlar. Eğitim uzmanlarımız var. İstanbul'a gelme imkânları olmayan diğer vilayetlerdeki okulların ayağına da biz bizzat gidiyoruz. Bir öğretmen ve bir de yardımcısı, müze koleksiyonundan seçilmiş objelerden oluşturduğumuz ve "Müzebüs" ismini verdiğimiz aracımızla, il il istisnasız tüm Türkiye'yi dolaşıyor. Müzebüs vasıtasıyla ulaşılan öğrenci sayısının 275 bin seviyesine gelmiş olması, beni ayrıca mutlu ediyor. Bir diğer eğitim konumuz ise teknik liselere dönüktür. Onların özel müfredatlarına uygun objeler seçilir ve öğretmenlerimiz tarafından sınıflar halinde uygulamalı eğitim verilir.

> Bir Marklin oyuncak tren ile başlayan koleksiyon merakı giderek modellere, gerçek makinelere ve araçlara kadar uzandı. Müzemizin doğuş hikâyesinin özeti budur.

Burada sergilenen parçalar arasında sizin için özel hikâyesi/anısı olan bir eser var mı? Bu hikayeyi bizlerle paylaşabilir misiniz?
Evet var. Takriben 1910'da yapılmış bir Londra Taksi Modeli... Bu model şimdi Dr. Bülent Bulgurlu kanadında teşhir edilmektedir. Bu model, nasılsa İngiltere'den Yeni Zelanda'da bir müzeye gitmiş. Müze, kapanma kararı alınca mallarını müzayedeye koymuş. Bizim teklifimizden daha fazla fiyat veren İngiliz bir antikacı bu taksiyi almış. Biz de diğer teklif verdiğimiz eserleri aldık. Sevkiyat yapılacağı anda Hükümet müzayedeyi iptal etti, eserlere el koydu ve paralarımızı iade etti. Bir gün Londra'daydım, sohbet etmek için galeri sahibi dostum Laurence Langford'a uğradım. Bir de baktım ki taksi orada duruyor. Sırtımdan soğuk terler aktı. Meğer taksiyi satın alan antikacı müzayededen sonra parayı hemen ödemiş, taksiyi kaptığı gibi ilk uçakla oradan ayrılmış. Hükümetin kararı onu etkilememiş. Sonra da bunu elden çıkarmış. Netice itibariyle büyük bir pazarlıktan ve aradan üç sene geçtikten sonra alamadığımıza hep hayıflandığım bu Londra taksisi modelini alıp, müzemize kazandırdık.

İki enteresan anımı daha anlatayım. Bir gün İngiliz Danışmanımız Dick Foster aradı. 1880 yapımı ahşap buharlı bir tekne bulduğunu söyledi. Tekne pek kötü derecede eskimiş ve bakımsız kalmıştı. Daha sonra onarıp Esra adını verdiğimiz bu tekneyi sahibinden satın aldık.Ya Dick nakliyeciye söylemeyi unuttu, ya nakliyeci söyleneni unuttu, ya nakliyeci söyledi Dick unuttu; aradan iki sene geçmiş, bir gün satan kişi bizi aradı "Tekne hâlâ depoda, ben depoyu sattım, burayı yıkacaklar, gelip teknenizi alın" dedi.
Yine bir gün Londra'da yürüyordum. Bir dükkanda güzel bir tramvay modeli gördüm. Arkadaşımdan rica ettim. Gitti pazarlık etti ve satın aldı. Ne hikmetse, ne olmuşsa, biz tramvayı orada unutmuşuz. İki sene sonra mağazadan aradılar. Tramvayınız çok yer kaplıyor bunu artık alın dediler. Dolayısıyla bir yerden bir şey alıyorsanız hiç beklemeden getirteceksiniz. Bu iki örnekten bunu öğrendik.

Müzede sergilenmesini düşündüğünüz objelere nasıl karar veriyorsunuz? Bunların temini nasıl oluyor?
Koleksiyonun önemli kısmını ben şahsen aldım ve biriktirdim. Objelerin içinde İngiltere kaynaklılar çoğunluktadır. Sonra Fransa ve Almanya gelir. Yurtdışında danışmanlarımız vardır. Bizim için araştırma yaparlar. Christie's, Sotheby's, Bonhams, Cambi gibi müzayede evlerinde bizi ilgilendiren satışları düzenli olarak takip ederiz ve ihtiyacımız olan bütçemize uygun eserleri satın alırız.

Yurtiçindeyse, çeşitli kamu ve özel sektör kurumlarının, müzeciliğe ve endüstri tarihine değer veren duyarlı şahısların yaklaşımları koleksiyonumuzun oluşturulmasına önemli katkılar sağlamıştır. Her gün daha fazla sayıda bağış teklifiyle karşılaşıyoruz. Bu müzemize gösterilen teveccüh ve güvenin güzel bir sonucudur. Temamıza uyması ve elimizde olmaması kaydıyla bağış tekliflerini olumlu karşılamaya gayret gösteriyoruz.

Hiç beklemediğiniz bir yerde karşılaştığınız ve şu an müzenizde yer alan eserler var mı?
2012 yılı Eylül ayında, Amerika seyahatinde Muhtar Kent'in davetlisi olarak Atlanta'ya gittim. Bir dostumuzun davetine giderken, yolda bir çiftlikte bir büyük makine gördüm. Hep birlikte indik, 1910 yapımı, iyi durumda olan son buharlı traktörlerden biriyle karşılaştık. Traktörü inceledik ve çok beğendik. Bu tarihi objenin sahibi müzede sergilenmek gayesiyle satışını kabul etti. Zaten bizim de başka bir niyetimiz yoktu. 10 ton ağırlığındaki bu muazzam makineyi Amerika'nın ortasından alıp, salimen İstanbul'a getirdik. Ufak bir restorasyondan sonra müzemizde sergilemeye başladık.

Rahmi M. Koç Müzelerinin başarısının altında yatan ana unsurlar nelerdir? Müzeye her geldiğimizde biraz daha büyümüş bir müze mağazası olduğunu görüyoruz, bu da ziyaretçi ilgisinin bir tezahürü olsa gerek...
Müzecilikte birinci esas, koleksiyonunuzun zengin ve ilginç olmasıdır. İkincisi düzenli ve sürekli eğitim programlarını okullara verebilmelisiniz... Üçüncüsü ise, fazla ara vermeden popüler sergiler açmalısınız. Bunlar müzeye olan ilgiyi canlı ve devamlı kılar.

Müzede ziyaretçilerin bir şeyler yiyip içeceği hoş mekanlar olmalı, benzer şekilde hatıralık objeler alacağı, orijinal ürünlerin yer aldığı renkli bir müze mağazası da olmalıdır. Bu ikisinin de müzenin başarısında önemli yeri vardır. Yer sıkıntısı içinde olmamıza rağmen mağazamız devamlı büyüyor. Arkadaşlar 420 çeşit ürün olduğunu söylüyorlar.

> Öğrenciler laboratuvarlarında göremeyecekleri objeleri müzede gerçek boyutlarında görüyorlar. Bazılarının çalışır hallerini izliyorlar. Şemalardan takip ediyorlar.

Rahmi M. Koç Müzesi'nin 20. yılına özel ne gibi etkinlikler düzenlenmesi hedefleniyor?
20. yıl, müzemizin önemli ve değerli bir yıl dönümüdür. 20 yılın sonunda dünya ölçeğinde sevilen ve beğenilen bir müze olduğumuzu biliyoruz. Bu başarımızı özel etkinliklerle kutlayacağız. Müzemizin açılışı Aralık ayındadır. Kutlamalarımızın finalini Aralık ayına saklıyoruz. Arkadaşlarımız çalışıyorlar. Hem müze dostlarımızla bir arada olmayı planlıyoruz hem de özel bir sergiyle ziyaretçilerimizin karşısına çıkmayı arzu ediyoruz.

Ankara'da Çengelhan'da size ait objeler de sergileniyor. Bu objeler neler? Neden müzede yer alıyorlar?
Müzemizde pek çok kıymetli eserin yanı sıra, ben ve ablam Semahat Arsel'in yaptığı birer eserimiz yer alıyor. Sekiz yaşındaydım, herhalde ilk eserim sayılır. Bir kitre bebek, özel giysileriyle köylü kadını figürü. Çok özenerek yaptığımı hatırlıyorum. Bunca yıl onu bir köşede saklamışız. Şimdi Çengelhan Müzesi'nde sergileniyor. Benim için hatırası olan bir obje.

"ON YIL İÇERİSİNDE ÇOK DAHA GÜÇLÜ BİR TÜRKİYE OLACAK"

Türkiye'den "Devlet Nişanı" alan İngiliz Politikacı Jack Straw'la global politika, Türkiye-İngiltere ilişkileri ve Türkiye politikaları üzerine bir röportaj gerçekleştirdik.

Jack Straw yaklaşık 40 yıldır İngiliz siyasetinde aktif olarak çalışıyor.

Geçtiğimiz günlerde Türkiye Cumhuriyeti'nin en büyük nişanı olan Devlet Nişanı'na layık görülen Jack Straw politikada 40 yılı aşkın süredir yer alıyor. Deneyimli İngiliz siyasetçi, Türkiye'nin gelecek on yıl içerisinde daha güçlü bir pozisyonda olacağından emin. Türkiye-AB ilişkilerinden Orta Doğu'daki kaos ortamına ve İngiltere ile olan ilişkilere dair görüşlerini bizlerle paylaşan Straw, aynı zamanda iki ülke ilişkilerinin her zeminde daha ileri noktalara taşınabilmesi için de aktif olarak rol alıyor.

Geçtiğimiz günlerde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından size sunulan, Türkiye Cumhuriyeti'nin en büyük nişanı olan Devlet Nişanı'nı taktınız. Bunda, iki ülkenin insanları arasındaki dostane ilişkilerin geliştirilmesi açısından yaptığınız katkılar önemli bir rol oynadı. Bu durumla ilgili duygularınızı alabilir miyiz?
Cumhurbaşkanı'nın ve Bakanlar Kurulu'nun verdiği karardan dolayı gurur duydum. Şunu söylemeliyim ki, takdim edilen bu ödül Türkiye ve Birleşik Krallık arasındaki ilişkilerin geliştiğinin bir kanıtı. Gerçekten harika bir törendi.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül törende size bu nişanı takdim ettiğinde, çok yönlü siyasi kimliğinize dikkat çekti. Sayın Gül yaptığınız başarılı işlerin altını çizerek ve "Gerçek bir devlet adamı" olduğunuz noktasına değindi. Sayın Abdullah Gül'ün bu tanımı hakkında ne düşünüyorsunuz? Kendi siyasi geçmişinizi nasıl değerlendirirsiniz?
Gerçek bir devlet adamı olup olmadığımı asla söyleyemem, buna karar verecek kişiler başkaları, yani bunu bireysel olarak iddia edemem.

Cumhurbaşkanı Gül'ün benden gerçek bir devlet adamı olarak bahsetmesi beni onurlandırdı. Yaklaşık 40 yıldır İngiliz siyasetinde oldukça aktif olarak çalışıyorum, partimden şu an 40 temsilci var. Ulusuma ve ülkeme elimden gelen en iyi şekilde hizmet etmeye çalışıyorum.

AB – Türkiye ilişkilerinden bahsedecek olursak, Avrupa Birliği üyeliği için Türkiye'nin attığı adımları ve bu adımların AB tarafındaki karşılığını nasıl değerlendiriyorsunuz? Türkiye'nin AB'deki geleceği hakkında ne düşünüyorsunuz?
Bence Türkiye, Ekim 2005'te alınan kararlardaki beklentileri karşılamada oldukça iyi bir gelişme sergiledi. Sorun AB tarafında ve Kıbrıs Rum Kesiminin haksız engellemelerinde yatıyor. Benim görüşüme göre, Türkiye çok sert ve ön yargılı olarak karşılanmakta. Bu konuda örnek olarak Romanya ve Bulgaristan'ı gösterebiliriz. Yeni bir başlığın daha müzakerelere açılmasından memnuniyet duydum.

2023 yılında Türkiye, cumhuriyetin kurulmasının 100. yılını kutlayacak ve bu yıla ilişkin çok önemli hedefler söz konusu: 2023 yılına kadar dünyanın ilk 10 ekonomisinin içine girebilmek; yıllık Türk ihracatını 500 milyar dolara çıkarmak, vb. hedefler hakkında ne düşünüyorsunuz? Hem siyasi hem de ekonomik olarak 10 yıl sonra Türkiye'nin konumu sizce nasıl olacak?
Zor olsalar da bence bunlar gerçekçi hedefler. Türkiye'nin Nominal Gayri Safi Yurtiçi Hasılası son 10 yılda ikiye katlandı ve büyüyen ekonomiyle genç nüfusa baktığımızda, on yıl içerisinde neden ilk on ekonomi içerisinde olmasın. Aynı bakış açısı ihracat için de geçerli. Türkiye şu anda G-20 ülkelerinden biri ve G-20 şu anda G-8'den daha önemli bir hal aldı, çünkü G-20 dünya çapında daha büyük bir ekonomik gücü yansıtıyor. 10 yıl içerisinde Türkiye nerede mi olacak? Bence Türkiye çok daha güçlü bir konumda olacak. Türkiye kesinlikle uluslararası arenada daha görünür bir hal alacaktır.

Bu günlerde Türkiye'nin iç siyaseti oldukça yoğun. Uzun yıllar sonra, ilk defa bir başbakan Diyarbakır'a gitti. Barış sürecinde atılan adımları nasıl değerlendiriyorsunuz?
Barış süreciyle atılan adımlar oldukça etkileyici. Özellikle de Başbakan'ın buradaki payı büyük. Kuzey İrlanda'da onlarca yıl süren sivil savaşı ve yurtiçindeki terörizmi biliyoruz ve bunun sonuçlarının nelere yol açabileceğinin farkındayız. Bu yüzden özellikle başbakanın verdiği mesajlar oldukça önemli.

"Takdim edilen Devlet Nişanı, Türkiye ve Birleşik Krallık arasındaki ilişkilerin geliştiğinin bir kanıtı."

Dış İşleri Bakanı olduğunuz dönemde Orta Doğu hakkında çok önemli kararlar aldınız. Son yıllarda, bu bölgede bir kaos ortamı hakim. Bu karışıklık hakkında ne düşünüyorsunuz? Orta Doğu'nun geleceği hakkında sizin tahminleriniz neler?
Doğal olarak Orta Doğu'daki kaos ve şiddet ile geniş bir çerçevede ilgileniyorum. Orta Doğu bölgesinde halen diktatörlükler gözlemekteyiz.. Bölge çok karışık olduğundan tahminde bulunmak oldukça zor. Belki 10 yıl içerisinde, ülkelerden bazıları sakinleşecek ve yeni başlangıçlar yapacak. Halihazırda bazı ayrılmalar şimdiden gördük.

Türkiye ve Birleşik Krallık arasındaki ilişkiyi nasıl değerlendiriyorsunuz? Örneğin, Birleşik Krallık pazarında, Beko oldukça tanınan ve tercih edilen bir marka. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?
Yatırımların ve Türkiye ile olan ilişkinin daha da ilerletilmesini ve derinleşmesini kesinlikle isterim. Beko büyük ve lider bir marka. Benim de bir Beko buzdolabım, Beko derin dondurucum ve Beko çamaşır makinem var. Kaliteleri gerçekten çok iyi. Ayrıca Türkiye'de de gerçekleşen birçok yatırım var bunlar umut verici iyi gelişmeler.

İngiltere - Türkiye ilişkilerinin geleceği hakkında ne düşünüyorsunuz?
Bence İngiltere - Türkiye ilişkileri çok iyi bir durumda ve öyle ki Britanya'daki tüm parti tabanları da Türkiye'nin istikrarlı destekçileri arasında yer alıyor.

Önümüzdeki seçimlerde milletvekili olmayacağınızı söylediniz. Gelecek planlarınız nelerdir?
Siyaset sahnesinde aktif olarak kalmam gerekli ve aslında dış politika ile daha fazla ilgilenmek istiyorum ve bunu yapmam için de daha fazla zamana ihtiyacım var.

Bu yıl, Türk – İngiliz "TatlıDil" Forumunda eş başkanlık yaptınız. İngiltere ve Türkiye ilişkileri açısından bu organizasyon niçin önemlidir?
İki ülke arasındaki iyi ilişkileri geliştirmek açısından gerçekten şahane bir fırsattı. Bu tür zamanlarda birbirimizi anlamaya her zamankinden daha çok ihtiyacımız var ve bu forumun bir parçası olmak gerçekten güzel bir deneyimdi.

TOFAŞ YENİ DÖNEMDE AR-GE YATIRIMLARIYLA ÖN PLANA ÇIKACAK

Tofaş CEO'su Kamil Başaran, Tofaş'ın 2013 yılı içerisinde kaydettiği başarılar ve gelecek hedefleri ile Türkiye'de ve dünyada otomotiv sektöründe yaşananları Bizden Haberler Dergisi için değerlendirdi.

Ticari ve finansal sağlam yapımız, sürdürülebilir ve istikrarlı bir performansı da beraberinde getiriyor.

Tofaş CEO'su Kamil Başaran'la, 2013 yılında Tofaş'ın elde ettiği başarılar ve gelecek hedefleri üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik. Başaran, aynı zamanda 2013 yılında otomotiv sektöründe ulusal ve uluslararası pazarda yaşanan gelişmeleri değerlendirdi. Avrupa pazarlarındaki daralmaya rağmen Tofaş'ın iş hacmini korumayı başardığını belirten Başaran, Ar-Ge çalışmalarının önemine değinerek, bu alanda 2020 vizyonunun, dünyanın herhangi bir yerindeki müşterileri için heyecan verici taşıtlar tasarlamak ve teknoloji geliştirmek olduğunu sözlerine ekledi.

2013 yılı Tofaş için nasıl geçti? Beklentilerinize dair nasıl sonuçlar aldınız?
2013 yılı Türkiye'de ve dünyada, otomotiv sektörü açısından rekabetin daha da yoğunlaştığı bir yıl oldu. Amerika'da toparlanma devam ederken, Avrupa pazarlarında daralma devam etti, son birkaç ayda ise Avrupa'nın yeniden toparlanma sürecine gireceğine dair sinyaller alıyoruz. İç pazar ise geçtiğimiz yıla oranla büyümeye devam ediyor.

Tofaş olarak, hem iç pazar hem de ihracat performansımızla denge yaratarak Avrupa pazarlarındaki daralmaya rağmen iş hacmimizi koruduk. Ticari ve finansal sağlam yapımız, sürdürülebilir ve istikrarlı bir performansı da

beraberinde getiriyor. Avrupa'da yaşanan daralmanın ardından geliştirdiğimiz ihracat pazarlarını çeşitlendirme stratejisiyle riskleri etkin şekilde yöneterek ihracat hacmimizi geçen yıla oranla yüzde 3 artırdık. 2013 yılının 9 aylık dönemi itibariyle toplam 185.237 binek ve hafif ticari araç ürettik. 121.390 adetlik ihracat gerçekleştirdik. Üretim rakamımızla, Türkiye'deki toplam üretimin yüzde 22'sini tek başına gerçekleştirme başarısı gösterdik. Temsil ettiğimiz markalarla da iç pazardan yüzde 12,2 pay aldık.

2013, bir yandan da Tofaş'ın geleceğe odaklandığı, büyük yatırımlara imza attığı bir yıl oldu. Devreye aldığımız yeni yatırımla Fiat Doblo, yaklaşık 360 milyon dolarlık ek yatırımla, hem Amerika pazarına uyarlanarak Kuzey Amerika ve Kanada'ya ihraç edilecek hem de mevcut Doblo modeli Türkiye ve diğer pazarlar için yenilenecek. 2014'ün ikinci yarısında üretimine başlamayı planladığımız Doblo Amerika projesi kapsamında, 2014-2021 yılları arasında, yaklaşık 175 bin aracı ihraç etmeyi öngörüyoruz. Doblo Amerika projesiyle birlikte, 2013-2015 yılları arasında tamamlanması hedeflenen yatırımla, Doblo modelinin yenileme çalışmalarını da gerçekleştirmiş ve bu sayede Doblo projesinin ömrünü, ilk aşamada 2018'den 2021'e kadar uzatmış olacağız.

Yine bu yıl, 2015 yılının ikinci yarısında üretimi planlanan yeni bir otomobilin yatırım kararı alındı. 520 milyon dolar tutarındaki yeni yatırımla 2015-2023 yılları arasındaki dönemde bu yeni otomobil projesi kapsamında 580 bin adet araç üretmeyi planlıyor, bunun üçte birinin de ihracatını hedefliyoruz.

Yaptığınız bu devasa yatırım, 2013 yılında otomotiv sektörü verilerine bakıldığı zaman sürpriz olarak nitelenebilir. Tofaş'ı bu yatırım kararını almaya yönlendiren ne oldu? Bu yatırım hakkında biraz daha detay verebilir misiniz?
Tofaş olarak, kuruluşumuzdan bugüne kadar Türk ekonomisine ve otomotiv sektörüne katma değer yaratma misyonuyla çalışıyoruz. Bu amaçtan yola çıkarak, yaptığımız yatırımlarla da Türkiye'nin otomotivde rekabetçi bir üretim ve Ar-Ge merkezi olma yolunda öncü bir rol üstleniyoruz.

Bu kapsamda, Doblo Amerika projesini takiben, Ekim ayında duyurduğumuz yeni yatırım, bu çalışmalara hız kesmeden devam ettiğimizin bir göstergesi. Yeni binek araç yatırımımız yurt içi ve yurtdışı pazarlarında artan binek araç talebini en iyi şekilde karşılayabilmek üzerine kurgulandı. Yeni binek araç yatırımımızla, ticari araçlardaki global başarımızı perçinlemeyi hedefliyoruz.

> "Ar-Ge'de 2020 vizyonumuzu "dünyanın herhangi bir yerindeki müşteriler için heyecan verici taşıtlar tasarlamak ve teknoloji geliştirmek olarak" belirledik."

Tofaş Bursa Fabrikası, diğer tüm fabrikalar içerisinde "Altın Fabrika" unvanıyla taçlandı. Bu başarıya giden yolda nasıl stratejiler izlediniz?
Tofaş'ın endüstriyel alandaki standartlarını dünya klası seviyesine yükseltmek amacıyla 2006'da Dünya Klasında Üretim Programı'nı (WCM-World Class Manufacturing) başlattık. 175 Fiat–Chrysler Grup fabrikası ve grubun 350 tedarikçisinin fabrikalarında uygulanan programın ilk yıllarında "En Hızlı İlerleyen Fabrika" ödülünü alan Tofaş, 2009'da ise Gümüş Seviye'ye ulaşan ilk Fiat fabrikası olmuştu.

2013'TE TOFAŞ

2013 yılının 9 aylık dönemi itibariyle Tofaş...

185.237
ÜRETİLEN BİNEK VE HAFİF TİCARİ ARAÇ SAYISI

121.390
İHRACAT ADEDİ

% 12,2
İÇ PAZARDAN ALINAN PAY

% 22
TÜRKİYE'DEKİ TOPLAM ÜRETİM İÇİNDEKİ PAYI

Programa başladığı 2006 yılından bu yana, üretim standartlarını sürekli yükseltmeye odaklanan Tofaş, WCM programıyla iş kazalarını yüzde 97, dış kalite göstergeleri endeksini yüzde 68, üretkenliğini yüzde 35, makine arızalarını ise yüzde 75 oranında iyileştirdi. Bu gelişim yolculuğunda sadece fabrikamızın standartları değil çalışanlarımız da gelişti. Özellikle üretim hatlarımızda çalışan binlerce arkadaşımızın yetkinlikleri çok yüksek seviyelere ulaştı. Her bir arkadaşımız, kendi işini o alanın yöneticisi gibi ele alabilecek yetkinlikte olup, işini geliştirmek için öneriler üreterek bunların hayata geçmesinde aktif rol oynuyor. Sonuç olarak Tofaş Bursa Fabrikası WCM ekibinin yaptığı denetimlerle bu yıl "Altın Seviye"ye yükseldi.

WCM'in yüksek kalite ve verimlilik standartlarını adım adım fabrikamızda uyguladık. Bu başarının ve diğer fabrikalar arasından ayrışmanın arkasındaki en önemli etkenleri ise şöyle sıralayabilirim. Çalışanlarımızın inancı ve katılımı bu projeye büyük bir güç verdi. Bununla birlikte, yetiştirdiğimiz çalışma alanı liderlerini dönüşümlü olarak değiştirdik, her bir yeni liderimiz kendi bilgi ve enerjisiyle ilave katma değer yarattı. Yetişmiş alan liderlerini ise operasyona bizzat dahil ederek, bu projenin tüm şirket çalışanları tarafından içselleştirilmesini sağladık. Elde ettiğimiz bu başarıyla gurur duymakla beraber, dünyadaki değişim ile yoğun rekabet ortamında kendimizi sürekli yenilememiz ve geliştirmemiz gerektiğini de çok iyi biliyoruz; Bu yüzden WCM çalışmalarımıza hiç durmadan devam edeceğiz.

Türkiye pazarına baktığımızda, rakiplerinizin de Türkiye'deki yatırımlarını artırdığını ve her geçen gün yeni modellerin üretimlerini ülkemize taşıdığını görmekteyiz. Otomobil üretiminde Türkiye'nin dünyadaki yeri gelecek 10 yıl içinde sizce nasıl değişecek?
Günümüz otomotiv sektöründe ciddi bir değişim yaşanıyor. Dünyada otomotiv sektörü büyümeye devam ediyor. Bölgesel sektör büyüklükleri ve yatırımlar gelişmekte olan ülkelere doğru kayıyor.

Türkiye'de ise yüksek genç nüfus oranı, tüketim eğiliminin yüksek olması ve milli gelirdeki artış potansiyeli, iç pazarımızın önümüzdeki 10 yılda büyüyeceğini gösteriyor. İç pazarın büyümesi yeni yatırımların ülkemize kazandırılmasını cazip hale getiriyor. Tabi buradaki en önemli konulardan

biri de şu ki, bu gelişimle birlikte Türk otomotiv sektörünün de global ölçekte rekabet gücünü artırması gerekiyor. Gelişmekte olan ülkelerin devreye girmesiyle birlikte, üretim maliyetlerindeki rekabet gücümüzün azalması riskini göz önüne aldığımızda Ar-Ge'ye ve katma değerli ürün üretimine yatırım yapmamız gerekir. Türkiye'nin gelecek 10 yılda üretim kabiliyetleriyle olduğu kadar Ar-Ge yatırımlarıyla öne çıkacağına inanıyorum.

Türkiye'de otomotiv üretiminin Orta Avrupalı rakipleriyle rekabetinde bugün hangi noktadayız?
Bugün geldiğimiz noktada, Türkiye otomotiv sektörü, üretimden satış sonrasına tüm değer zincirindeki yetkinlikleri ve küresel entegrasyonuyla, global arenada önemli bir konuma ulaştı. İç pazar performansının yanı sıra üretimde kalite yönetimi ve verimlilikteki yetkinliğini, küresel ve gelişmiş pazarlara yaptığı ihracatla kanıtladı.

Tofaş'ın rekabetçiliği yalnızca üretim alanıyla sınırlı değil, Ar-Ge'ye çok önemli yatırımlar yapıyoruz. Türkiye'de yalnızca üretim yapmıyor, araçların geliştirme çalışmalarını da gerçekleştiriyoruz. Örneğin, farklı global markalara üretim yaptığımız MCV projesi ve Doblo, Tofaş'ın Ar-Ge'sini geliştirdiği ürünler ve bunların fikri ve sınai hakları Tofaş'a ait. Bu yıl duyurusunu yaptığımız yeni yatırımlarla da Ar-Ge'yi öne çıkarıyoruz. Dolayısıyla Orta Avrupalı rakiplere karşı yalnızca üretim maliyetleri konusunda değil, Ar-Ge gücümüzle de rekabet ediyoruz ve bu alandaki riski doğru yönetiyoruz. Rekabet gücümüzün bir parçası olan ortak tasarımcılarımızın Ar-Ge yetkinliğinin artırılması için de co-design çalışmaları yapıyoruz. Özetle, Tofaş'ın gelecekte de yeni yatırımlar açısından cazip ve güçlü bir aday olacağına inanıyoruz.

BRIC ülkelerinin önümüzdeki 10 yıl içinde Avrupa pazarında daha etkili olacağına dair bir beklentiniz var mı? Sizce bu olasılık Türkiye'yi gelecekte nasıl etkiler?
Ekonomik olarak gelişmiş pazarlar doygunluğa ulaşırken, gelişmekte olan pazarlarda otomotiv talebi hızla artıyor. 2000 yılında, gelişmekte olan pazarların toplam dünya üretiminden aldıkları pay yüzde 23 iken, bugün yüzde 54'ü aşmış durumda. Bu da bize, BRIC ve Kuzey Afrika ülkeleri başta olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerin, önümüzdeki dönemde, dünyanın en büyük ekonomileri arasına girebileceğini gösteriyor. Bu bölgeler aynı zamanda, otomotiv sektöründeki yatırımlar için de cazibe merkezi haline gelmeye başlıyor. Dünya ölçeğinde bu ülkelerin etkilerini artıracağını öngörüyoruz.

Tofaş Bursa Fabrikası, WCM (Word Class Manufacturing) "Altın Fabrika" ödülünü kutladı.

> Rekabet gücümüzün bir parçası olan ortak tasarımcılarımızın Ar-Ge yetkinliğinin artırılması için co-design çalışmaları yapıyoruz.

Bu gelişmeler, Türkiye'yi üretim maliyeti odaklı rekabetçiliğin ötesine taşıyor. Üretim tarafında katma değeri yüksek ürün ve hizmetler sunma, Ar-Ge, inovasyon ve teknoloji geliştirme konularına odaklanmaya teşvik ediyor. Bunu rekabetin getirdiği pozitif bir gelişme olarak değerlendiriyorum.

Sizce Türkiye pazarının büyümesinin sağlanması açısından anahtar faktörler neler? Bu faktörlerin geleceğine dair neler bekliyorsunuz?
Son 3 yılda iç pazarın istikrarlı biçimde 750 binlerin üzerinde kalması ve bu yıl da yükseliş eğilimi göstermesi, olumlu bir gösterge kabul edilebilir. Bu noktada iç pazarın geleceği açısından belirleyici anahtar faktörleri dikkate almak gerekiyor. Bunlardan ilki ülke ekonomisi... Bugün Türkiye'de kişi başına düşen milli gelir, son yıllardaki istikrarlı büyümeye rağmen, Avrupa Birliği ülkelerinin yaklaşık üçte biri seviyesinde. Milli gelirdeki her artış, otomotiv talebini de pozitif yönde etkiliyor. Pazarın gelişmesi için, dengeli bir ekonomi ve yüksek tüketici güveni çok önemli yere sahip olsa da tek başına yeterli olmuyor. Tüketicilerin harcama eğilimi de bir diğer önemli etken olarak ortaya çıkıyor. Bu nedenle demografik verileri de doğru okumak önem arz ediyor. Önümüzdeki 10 yılda, nüfusumuzun azalan bir hızla artmaya devam edeceğini, nispeten yaşlanacağını, ancak halen Avrupa değerlerinin üzerinde bir genç nüfusa sahip olacağımızı öngörüyoruz. Kentleşmenin artacağı, kadınların iş hayatında ve tüketimde daha aktif rol alacağı bir döneme giriyoruz. Bu da otomotiv sektörü için daha yüksek gelire sahip, satın almaya hevesli ve sayısı artan bir tüketici profilini işaret ediyor.

Bir diğer önemli boyutun ise ülkemizdeki araç sahipliği oranı olduğunu düşünüyoruz. Türkiye'de araç sahipliği, doymuş ekonomilerin oldukça altında. Avrupa Birliği ülkelerinde bin kişiye yaklaşık 500 otomobil düşerken bu oran Türkiye'de sadece 150 adet seviyesinde. Diğer taraftan mevcut

araç parkımızın yaş ortalamasının nispeten yüksek olması da pazardaki potansiyel açısından önemli bir anlam ifade ediyor. Tüm bu veriler ve öngörüler, önümüzdeki dönem otomotiv sektörü adına umut vaat ediyor. Bu kapsamda iç pazarda en geç 2017 yılında 1 milyon hedefine ulaşılabileceğini düşünüyoruz.

Günümüzde tüketicilerin otomobil alırken en çok dikkat ettikleri şey sürekli artan akaryakıt fiyatlarının da etkisiyle birlikte, yakıt verimliliği olmaya başladı. Son dönemde hızla yükselen hibrit ve elektrikli modellerde Tofaş, Elektrikli Doblo ile önemli bir yol kat etti. Markanın bu konudaki yaklaşımını nasıl yorumlamak gerekir? Binek araçlarınızla ilgili benzer projeleriniz olacak mı?
Hem altyapı eksikliği hem de pazarda yeterli talep koşullarının henüz olgunlaşmamasından dolayı, üreticilerin geliştirdikleri ve pazara sundukları modellere rağmen, elektrikli araçların ticarileşmesi, diğer bir deyişle, pazarda belirgin bir biçimde yer bulması için zamana ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz.

Ar-Ge'de 2020 vizyonumuzu "dünyanın herhangi bir yerindeki müşteriler için heyecan verici taşıtlar tasarlamak ve teknoloji geliştirmek" olarak belirledik. Bu nedenle, elektrikli araçların pazarda yer bulması için zamana ihtiyaç olduğu görüşümüze rağmen, Fiat'ın tüm dünyadaki hafif ticari araçlarında elektrikli model geliştirme sorumluluğunu Tofaş üstlendi. Bu doğrultuda stratejik bilgi birikimini sağlamak amacıyla, başta üniversiteler olmak üzere çeşitli kurum ve şirketlerle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu noktada elektrikli araçların pazarda istenilen seviyede yaygınlığa ulaşmasına kadar geçecek dönemde, var olan CNG ve LPG gibi alternatif yakıtlardan yararlanmak gerektiğini düşünüyorum.

TOFAŞ'IN YENİ OTOMOBİL YATIRIMI

520 MİLYON DOLAR
2015-2023 YILLARI ARASINDA HEDEFLENEN YENİ BİNEK ARAÇ YATIRIMI

580 BİN ADET
2015-2023 YILLARI ARASINDA HEDEFLENEN YENİ BİNEK ARAÇ ÜRETİM SAYISI

Tofaş olarak Doblo ve Fiorino modellerimizin CNG'li (doğalgazlı) versiyonuyla bu açıdan pazara bir alternatif sunuyoruz. CNG'li araçlar, dizel yakıtlı araçlara göre yüzde 20-25 daha düşük CO_2 emisyonuna sahip olmasıyla da daha çevreci performans sergiliyor. Türkiye'nin doğalgazla ilgili sözleşmeleri ve yıllık tüketim değişimi dikkate alındığında, enerji harcamalarını olumlu olarak etkileme kapasitesine sahip. Gerekli altyapının kurulması ve bu tarz doğalgazlı araçların kullanımının teşvik edilmesiyle daha gerçekçi bir sürecin ortaya çıkacağını öngörüyoruz.

2013 yılı Ocak-Ekim verilerine baktığımızda toplam otomotiv üretiminde yüzde 5, ihracatında ise yüzde 15'lik bir artış görüyoruz. Otomotiv sektörünün 2013 yılında öngörüler dahilinde bir toparlanma sürecine girdiğini söyleyebilir miyiz? Küresel finansal kriz sonrası gelen bu olumlu tablonun devam etmesini bekliyor musunuz?
2009'da Avrupa Birliği ülkelerine ihracatımız neredeyse tüm sektörlerde daraldı. Bu doğrultuda Türkiye, daralan Avrupa'ya ihracatı dengelemek için Ortadoğu, Afrika, Asya ve Amerika'ya ihracatı artırmaya yöneldi, hem ürün hem de hedef pazar değişikliğiyle sektör üretim hacmini korudu. Bu noktada, ana sanayinin yanı sıra otomotiv yan sanayisinin ihracat hacmindeki önemli artışını da gözden kaçırmamak gerekiyor. Tüm bu gelişmeler bize önümüzdeki yıllar için umut veriyor. Otomotiv sektörünün 2013 ihracat hedefi yaklaşık 20 milyar dolar seviyesindeydi. Ancak yılı bu hedefin bir miktar üzerinde kapatabileceğimizi düşünebiliriz. Türkiye'ye gelen yeni yatırımlarla beraber ileriki yıllar için tablonun olumlu yönde seyredeceğini öngörüyoruz.

Otomotiv ihracatındaki artışa rağmen otomotiv ithalatındaki artış ihracat artışını geride bıraktı. Bu durumun, cari açık üzerindeki etkilerini nasıl yorumluyorsunuz ve durumun sürdürülebilirliği ile ilgili uzun vadede görüşleriniz nedir?
Otomotiv ithalatının artıyor olmasının elbette cari açık üzerinde olumsuz etkileri var. İç pazardaki hafif ticari araç talebinin geçtiğimiz

2013, bir yandan da Tofaş'ın geleceğe odaklandığı, büyük yatırımlara imza attığı bir yıl oldu.

yıla oranla düşmesi ve binek araç satışlarının artması ithal oranını yukarı çekiyor. Bu durum da cari açığa olumsuz yönde etki ediyor. Hem Türkiye, hem de otomotiv sektörünün gelecek hedefleri çok büyük... Bu büyük hedefler arasında hafif ticari araç segmenti kilit rol oynuyor. Sektörün rekabet avantajı ve yerlilik oranı, hafif ticari araç üretiminde en üst seviyede. Bu nedenle hafif ticari araç pazarının büyümesi çok önemli. Pazarın büyümesi için atılacak her adım, Türkiye'de yerli araç satış oranını ve dolayısıyla cari dengeyi olumlu yönde etkileyecektir.

Bu bağlamda döviz kurlarındaki hareketlilik ithalat rakamlarını etkileyerek sektörün kırılganlığını artırır mı?
Döviz kurlarındaki artış elbette kısa ve orta vadede iç pazarı olumsuz etkileyen bir unsur. Bunun en büyük sebebi de euro cinsinden maliyetlerdeki artış. Bu durumun yaratacağı fiyat artışları, iç pazarda kârlılıkları ve talebi nispeten olumsuz etkiler. İç pazardaki büyüme hızı yavaşlar. Üretimden satışlarımızın yaklaşık yüzde 80 seviyesine, üretimdeki yerlilik oranımızın ise (motor-şanzıman hariç) yüzde 74 seviyelerine ulaşması, zorlu ekonomik koşullarda Tofaş'ı rekabette oldukça farklı bir noktada konumluyor. Bu nedenle Tofaş, pazardaki olumsuz gelişmelere karşı dirençli bir duruş sergileyebilecektir.

> Tofaş Bursa Fabrikası, WCM (Word Class Manufacturing) kapsamında bu yıl "Altın Seviye"ye yükseldi.

Ayrıca satışlarımızın yarısından fazlasının ihracat kanalıyla gerçekleşmesi, yarattığımız ihracat/iç pazar dengesiyle, potansiyel riskleri yönetmemizi nispeten kolaylaştırıyor.

2014 yılı için beklentileriniz neler?
Otomotiv sektörüne genel itibariyle baktığımızda, 2014 yılında iç pazarın 800 bin seviyelerinde olacağını öngörüyoruz.

Son tahminler doğrultusunda, Avrupa'da çok ufak da olsa bir toparlanma beklentisi oluşmuş durumda, bu da sektörün ihracatının bu yılın bir miktar üzerine çıkabileceği beklentisini yaratıyor. Otomotiv ihracatının önemli bir kısmını oluşturan hafif ticari araç konusunda, iç pazardaki daralmayı ortadan kaldıracak, trendi yeniden yukarıya döndürecek bir dizi önlem, 2014 yılında sektörde belirleyici etken olacak.

Diğer taraftan sektörün genelinde hurda araç teşvikine yönelik beklentiler de devam ediyor. Hükümetimizin tüm dinamikleriyle değerlendirerek hayata geçireceği muhtemel bir teşvik mekanizması, 2014 yılında sektörün büyümesini tetikleyen bir diğer faktör olabilir.

ENGELLERİ KALDIRMAK ELİMİZDE!

Koç Topluluğu çalışanları ve bayileri olarak,
ülkemiz nüfusunun %12'sini oluşturan
engelli bireyleri hayatın içinde daha fazla görmek için
engelleri kaldırmaya devam ediyoruz.

UNDP

ayder
Alternatif Yaşam Derneği

Koç

ÜLKEM İÇİN!
ENGEL TANIMIYORUM!
ulkemicin.com.tr

EKONOMİNİN İKLİMİ

İklimsel değişim insan hayatı kadar ülkelerin ekonomisi ve küresel piyasalar için de tehdit oluşturuyor. İklimsel değişime bağlı olarak felaketlere daha sıklıkla maruz kalan ülkeler yaşanan can kayıplarının yanı sıra, ortaya çıkan maddi zararlarla borçlanmanın eşiğine geliyor ve hatta sınırı aşıyorlar.

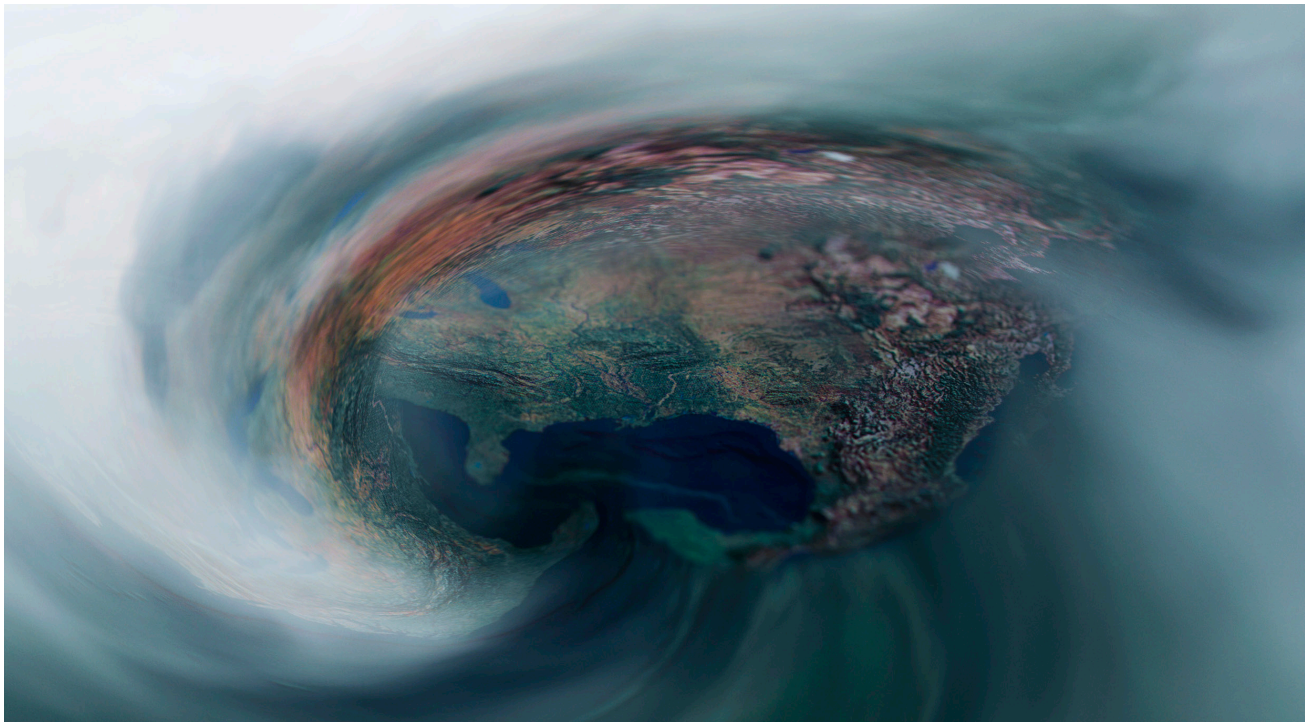

İklim olayları ve doğal afetler insanlığa hep acı getirdi. Son olarak da bu acıyı Filipinler yaşadı. Kasım ayında Haiyan tayfunu Filipinler'i vurdu. Binlerce can kaybının olduğu Filipinler şimdilerde bir yandan yaşadığı can kayıplarına ağlarken, bir yandan da toparlanmaya çalışıyor. Bu toparlanma sürecinde Filipinli yetkililer zarar tespiti ile uğraşıyor ve ortaya çıkan hasarın nasıl finanse edileceği konusunda kafa yoruyorlar. Dünyanın ilgisini Filipinler'e çeken tayfun, dolaylı olarak da iklimsel değişime ve bu değişimin ekonomi üzerindeki etkisini de gündeme getirdi. Çünkü iklimsel değişim, hem yaşanan afetler sonrası ortaya çıkan can ve mal kayıplarının oluşturduğu finansal kayıplar hem de tedbir programlarına aktarılan kaynaklar şeklinde ekonominin üzerine iki tür yük getiriyor.

Daha önceleri ülkeler doğal felaketler yaşadıklarında sadece bu felaketleri atlatmakla uğraşırlardı. Şimdi ise kurmuş oldukları kriz yönetimleri ile ön önlemler almaya çalışıyorlar. Devletler iklim değişikliklerinin ve doğal afetlerin oluşturacağı zararları önceden tespit etmek için çeşitli çalışmalar yapmaya başladı. Bu şekilde hem felaketlerin vereceği zararı azaltmayı hedefliyorlar hem de zararın oluşturduğu maliyeti kısa sürede telafi etmeyi amaçlıyorlar. Bütün bu çalışmalar için de ilk olarak iklim ve ekonomi ilişkisini iyi anlamak ve iyi tarif etmek gerekiyor.

> Katrina Kasırgası Meksika Körfezi'nde altı ay boyunca petrol üretiminin durmasına sebep oldu. ABD ekonomisine maliyeti 125 milyar dolar.

DOĞAL AFETLERİN İKTİSADİ ÇERÇEVESİ

İklim olaylarının ortaya çıkardığı doğal afetlerin iktisadi çerçevede en iyi tarifini MIT'den Robert S. Pindyck ve Columbia Business School'dan Neng Wang'ın ortak olarak hazırladıkları bir çalışmada ortaya koyuyorlar. Bu iki iktisatçıya göre doğal afetler, ulusal ya da küresel ölçekte sermaye stokunu veya sermaye verimliliğinin azalmasına, Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın (GSYH) düşmesine ve tüketimin azalmasına neden olan olaylar olarak öne çıkıyor. İklim değişikliklerine dayalı aşırı uç değerlerde seyreden sıcaklık, sıcak hava dalgaları, donma, aşırı kış koşulları ve kuraklık ya da meteorolojinin kapsamında bulunan fırtınalar, seller ekonomik dengelerin bozulma-

sına sebep oluyor ve beklenmedik maliyetler oluşturuyorlar. İklim olaylarının oluşturduğu maliyetler, sermaye ve stokların mamul ve yarı mamul mallarında ve ham maddeler üzerinde açıkça görülüyor. İklim değişikliklerinin oluşturduğu fiziksel hasarlar, kârda, satışta ve üretimde yaşanılan azalmanın oluşturduğu diğer maliyetler, üretimi, milli geliri, istihdamı, tüketimi, yeniden yapılanma için ham madde alımını ve kamu gelirlerini etkiliyor. Nihayetinde bütün bu maliyet kalemleri ödemeler dengesine ve borçlanma seviyesine yayılıyor.

KISA DÖNEMDE İSTİHDAM, UZUN DÖNEMDE ENFLASYON

İklim olaylarının ekonomide meydana getirdiği gedik, zarar görenlerin sayısı ve zarar gören alanın hacmi ile orantılı olarak büyüyor. Eğitim, sağlık ve konut ihtiyacının aniden ortaya çıkması ve işsizlik oranının zarara bağlı olarak artması, tarım ve endüstriyel alanda ham madde kıtlığı yaşanması, ihracatın düşüp ithalatın artması kamu maliyesine bir yük getiriyor ve ödemeler dengesinin cari hesabına negatif olarak yansıyor. Bu durum kısa dönemde istihdam sorunu ve enflasyona yol açarken uzun dönemde kalkınma sıkıntıları olarak kendisini gösteriyor.

DOĞAL AFETLERİN MAKROEKONOMİK ÖLÇEĞİ: DOMİNİKA ADASI ÖRNEĞİ

Uzun dönemde ekonomik büyümeyi direkt olarak etkileyen afetleri değerlendirebilmek adına, Charlotte Benson ve Edward J. Clay'ın doğal afetlerin finansal ve ekonomik etkilerini anlama üzerine yaptıkları çalışmadan faydalanmak mümkün. Öyle ki iki ekonomist iklimlerin ekonomiye olan etkisini daha anlaşılır kılmak için model olarak küçük bir ada olan Dominika Adası'nı alıyor. Dominika, tropikal fırtınalar ve kasırgaların sıklıkla görüldüğü bir ada. Dominika'nın geçmişinde bir de volkanik patlama mevcut. Hatta günümüzde volkanik aktivite riski hala devam ediyor. Doğal afetler yönünden bu denli zengin olan Dominika Adası'nın iktisadi yapısına baktığımızda ise ekonomisinin turizmin yanı sıra tarıma dayalı olduğunu söylemek mümkün. Hatta incelemenin yapıldığı yıllarda tarım Dominika için daha etkin bir ekonomik faaliyet. Bu da iklim değişikliklerinden ilk sırada tarımın zarar göreceği ve Dominika ekonomisinde sahip olduğu yüzde 20 civarındaki hacminden dolayı da getireceği yükün fazla olacağı anlamına geliyor. 1978 yılından itibaren Dominika'nın yaşamış olduğu kasırga, hortum ve fırtına dönemlerinde GSYH'nin dalgalanmaları incelendiğinde 1982 yılına kadar dalgalanmaların yüksek olduğu göze çarpıyor. Ancak bu yıldan sonra her ne kadar afetler GSYH'yi dalgalandırsa da arkasından toparlanma hızlı gelişiyor. Burada iklimsel olayların daha az etkili olmasının altındaki gerçek Dominika ekonomisinin tarıma dayalılıktan turizme dayalılığa dönüşmüş olmasında yatıyor. Ekonomisinin yüzde 60'ından fazlasını turizme ayıran Dominika doğal afetlerden dolayı tarımda ve özellikle muz ihracatında yaşadığı sıkıntıyı bu şekilde atlatabilmiş.

AFETLERİN MALİYETİ

JAPONYA KOBE DEPREMİ
175 MİLYAR DOLAR

JAPONYA 2011 TÔHOKU DEPREMİ
209.8 MİLYAR DOLAR

TÜRKİYE KOCAELİ DEPREMİ
16-20 MİLYAR DOLAR

ABD KATRİNA KASIRGASI
125 MİLYAR DOLAR

ABD SANDY KASIRGASI
60 MİLYAR DOLAR

KÜRESEL EKONOMİNİN EN BÜYÜK AKTÖRÜ: ABD

Küresel ekonomiyi etkileyen en büyük aktör ABD ekonomisi… ABD en çok zararı kasırgalardan görüyor. 2005 Ağustos ayında Amerika'da meydana gelen Katrina Kasırgası ABD'ye 125 milyar dolarlık bir maliyet çıkardı. 2012 yılında meydana gelen Sandy Kasırgası da petrol fiyatları üzerinde ciddi bir etki gösterdi. Kasırga, rafinerilerin çalışmasını etkilerken tedarik ayağının da üzerinden esip geçti. Kasırga nedeniyle petrol taşımacılığının yapıldığı limanlar kapatıldı. Sonuç olarak da Sandy, ABD ekonomisinden 60 milyar doları aldı götürdü. Ancak Sandy kasırgasının meydana gelmesinin hemen ardından ekonomistlerde olumlu bir bakış gelişti. Çoğu ekonomist kasırganın ABD ekonomisine olumlu yansıyacağını ve yapılan harcamalardan dolayı ekonomik canlanma olacağı görüşünü benimsedi. Yılsonunda ise bu ekonomistler haklı çıktı ve kasırganın açtığı tahribatı gidermek için yapılan harcamalar, göstergelere büyüme olarak yansıdı. ABD üçüncü çeyrekte yüzde 3.1 büyüdü. Bu rakam 2011 yılında ise sadece yüzde 2 idi. Ancak Sandy Kasırgası öncesinde Katrina Kasırgası'na geri dönersek bu kasırganın Sandy gibi olumlu bir sonuç doğurduğunu söylemek mümkün değil. Meydana getirdiği hasar, maliyet açısından Sandy Kasırgası'nın sebep olduğunun iki katı. Katrina, Meksika Körfezi'nde bulunan 30 kadar petrol platformunun yıkılmasına ya da büyük zarar görmesine neden oldu ve 6 ay boyunca petrol üretimi durdu. Kasırganın en etkili olduğu bölgelerden biri olan Missisippi'de ormancılık sanayisi zarar gördü ve 1.3 milyon dönüm orman alanı yok oldu.

Esasında ABD'nin korkulu rüyası sadece kasırgalar da değil; coğrafi konumu nedeniyle seller de ABD için bir risk faktörü. İklime dayalı birçok doğal afete maruz kalan ABD küresel ısınmaya neden olmak ile de suçlanıyor. Bu görüş her ne kadar ihtilaflı da olsa ABD'nin Kyoto Protokolü'nü imzalamaması eleştirilerin çıkış noktasını oluşturuyor. Ancak Katrina ve Sandy Kasırgalarına baktığımızda ekonominin iklimsel olaylara daha az duyarlı hale geldiğini de görmek mümkün.

DEPREMLER ÜLKESİ JAPONYA

Küresel ısınma kapsamında depremler de iklimle ilintili. Depremler barınma, sağlık gibi yoksunluklara sebebiyet vermesinin yanı sıra ülkeleri nükleer tehlike ile burun buruna getiriyor. Bu felaketle yüzleşmek zorunda kalan bir ülke de Japonya. Depremler ülkesi olarak tanıdığımız Japonya, tarihinde ciddi depremler yaşadı ve bunun ekonomik sonuçlarını göğüslemek zorunda kaldı. 1995 yılında Japonya'da Kobe depreminde 175 milyar dolar kaybedilirken bu rakam küresel GSYH'nin yüzde 0.7'sine denk geliyordu. Japonya en şiddetli depremini ise son olarak 2011 yılında yaşadı. Bu deprem nükleer bir faciayı da beraberinde getirdi ve nükleer sızıntıya neden oldu. Depremin maliyeti 209,8 milyar doları buldu. Ekonomisinin pek

Felaketler Filipinler'in peşini bırakmıyor

Henüz deprem yaralarını saramayan Filipinler Kasım ayında yaşadığı tayfun ile sarsıldı. Ölü sayısının binlerle ifade edildiği Filipinler'de tayfunun vurduğu bölgenin yeniden inşası için belirlenen rakam 5.8 milyar dolar. Filipinli yetkililer bu kaynağa ulaştıklarında ve doğru bir planlama yaptıklarında ekonomik büyüme kaydedebileceklerini düşünüyorlar.

parlak olmadığı bir döneme denk gelen deprem Japonya'nın Kamu Borcu/GSYH oranını yüzde 200'den daha yukarılara çekti ve diğer faktörlerle birlikte şimdi Japonya'nın Kamu Borcu/GSYH oranı yüzde 230'u buldu. Bu oranla Japonya, dünyanın en borçlu ülkesi olmaya devam ediyor. Tabii ki Japonya deprem sonrası hasar gören yerlerin yeniden inşaatı için yaptığı harcamalar sonucu büyüdü, ama bu büyümeyi istikrarlı bir şekilde 2012 sonuna taşıyamadı. Sonuç olarak yapılan harcamalar doğrultusunda bir büyüme kaydedilse de Borç/GSYH nezdinde büyük bir açık ortaya çıktı.

DOĞAL AFETLERDEN EN ÇOK GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER ETKİLENİYOR: TÜRKİYE

Yönümüzü Türkiye'ye doğrulttuğumuzda karşımıza ülke tarihimizde hem ciddi can kayıplarına hem de mal kayıplarına neden olan deprem gerçeği çıkıyor. Son olarak Van Depremi'ni yaşayan Türkiye yaralarını hâlâ tam anlamıyla sarabilmiş değil. Ekonomiye en büyük darbeyi vuran deprem ise 1999 yılında Kocaeli'nde yaşandı. Depremin neden olduğu 16-20 milyar dolar arasındaki maliyetin GSYH'deki yeri de yaklaşık yüzde 6-7 civarında oldu. Bu depremin sanayinin kalbi olan Marmara Bölgesi'nde olması tedbirlerin daha titizlikle alınmasına neden oldu ve bir afet fonu oluşturuldu. Bu fonu desteklemek

KÜRESEL ISINMANIN DÜNYAYA ETKİSİ

	1 °C'LİK FARKIN SONUÇLARI	2 °C'LİK FARKIN SONUÇLARI
SU	And dağlarındaki küçük buzullar tamamen kaybolur. 50 milyon kişi için susuzluk tehdidi ortaya çıkar.	Güney Afrika ve Akdeniz'deki bazı hassas bölgelerde su kaynaklarında %20-30 oranında azalma.
YİYECEK	Ilıman bölgelerde tahıl hasılatı bir miktar artar.	Tropikal bölgelerde ürün veriminin keskin düşüşlere uğraması (Afrika'da %5-10)
SAĞLIK	Her yıl en azından 300 bin insan iklime bağlı hastalıklardan ölür (ishal, sıtma, kötü beslenme). Yüksek enlemlerde (Kuzey Avrupa, Amerika) kış ölüm oranlarında azalma görülür.	Afrika'da 40-60 milyon insan sıtmaya yakalanır.
KARA	Kutuplardaki donmuş toprak tabakası çözülerek Kanada ve Rusya'nın bir bölümündeki bina ve yollara zarar verir.	Sahilde yaşayan 10 milyondan fazla insan her yıl sel felaketine maruz kalır.
ÇEVRE	Kara türlerinin en az %10'unun nesli tükenme tehlikesi altına girer. Mercan resiflerinin %80'ini ağarır.	Türlerin yüzde15-40'ının nesli tükenme noktasına gelir. Bazı türlerin büyük ihtimalle nesli tükenir. (Kutup ayısı ve Ren geyiği dahil)
ANİ VE BÜYÜK DEĞİŞİKLİKLER	Atlantik termohalinin* döngüsü zayıflamaya başlar. * İklimlere yon veren, okyanuslar uzerindeki major akıntılar sisteminin bilimsel adı.	Gröland buz tabakası geri döndürülemez biçimde çözülür. Deniz seviyesi tüm dünyada 7 metre yükselir.

için çıkartılan bedelli askerlik de fona 3 milyar dolar kazandırdı. 1999 felaketinin finansal etkisi de ağır oldu ve eski adı ile İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmekte olan finansal sektör hisseleri değer kaybederek "artık getiri" oluşturdu.

Depremin yanı sıra sel, çığ, kuraklık gibi afetler de Türkiye'yi etkisi altına alan diğer felaketler. Bu gibi felaketler iklim değişikliklerinin daha sık bir sonucu olduğu için Türkiye yakın geçmişte bu konunun üzerine eğilmeye başladı. İTÜ Afet Yönetimi Merkezi Müdürü Prof.Dr. Miktad Kadıoğlu, Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli Dördüncü Değerlendirme Raporu'na göre 21. yüzyılda Türkiye dâhil olmak üzere Güney Avrupa'da daha sık, şiddetli ve uzun süreli kuraklıklar, sıcak hava dalgaları ve orman yangınlarının görüleceği beklentisinin ortaya çıktığını söylüyor. Ayrıca, kısa süreli fakat şiddetli sağanak yağış görülen günlerin sayısındaki artışla beraber, ani oluşan sellerde de önemli artışların olacağı öngörüsünün hakim olduğunu vurgulayan Kadıoğlu, bunun sonucunda iklim değişikliği, tarım ve su kaynakları üzerinde olumsuz etkilere yol açabilecek ve hidro-meteorolojik afetlere bağlı can ve mal kayıplarının da artabileceği şeklinde bir tablo çiziyor.

İKLİM DEĞİŞİKLİKLERİNE UYUMUN MALİYETİ

İklim değişiklikleri sonucu ortaya çıkan ekonomik maliyetin farkındalığı iklim değişikliklerine uyum politikalarına yönelmeyi sağladı. Yaşanılan felaketlerin sıklığı da iklim değişikliklerinin çok ciddi bir şekilde ele alınması gerektiğini ortaya koydu. İklim değişikliklerinde "sera gazı" baş suçlu olarak gösteriliyor. Sera gazının ortaya çıkardığı sıcaklık artışı su döngüsünü şiddetli bir şekilde etkileyerek kuraklık ya da sellere neden oluyor. Fırtına ve kasırgaların nedeni de bu ani ısı değişiklikleri. Sera gazının meydana getirdiği bu felaketlerin önünü alabilmek için de bir dizi uyum programları hazırlanıyor. Elbette uyumun maliyeti öngörülemeyen felaketlerin maliyetine göre tercih edilebilir bir maliyet. Bu çerçevede Türkiye de iklim değişikliklerinin etkilerinin azaltılmasına yönelik çalışmalar yapmaya önem vermeye başladı ve "Ulusal İklim Değişikliği Stratejisini" hazırladı. Bu strateji 10 yıllık amaçları kapsamakta ve 2020 yılına kadar iklim konusunda alınacak tedbirlere bir rehberlik görevi görecek.

TÜRKİYE'DE METEOROLOJİK AFETLERİN GENEL DAĞILIMI (1940-2010)

Prof. Dr. Mikdat Kadıoğlu
İTÜ Afet Yönetimi Merkezi Müdürü

"Önlem alınmazsa su fakiri bir ülke olabiliriz"

"1990'lı yıllardaki iklim şartlarına göre Türkiye'de bir yılda kişi başına düşen su miktarı 3.070 metreküp. Artan nüfusla birlikte, küresel iklim değişiminin de etkisiyle daha kurak bir iklime sahip olacağız. Bu durum göz önüne alındığında, 2050'de Türkiye'de bir yılda kişi başına düşen su miktarının 700 metreküpe kadar düşeceği tahmin ediliyor. Diğer bir deyişle, değişen iklim ve artan nüfusumuz 2050 yılında ülkemizi su fakiri ülkelerden biri yapabilir."

ÜLKELERİN İKTİSADİ KARAKTERİ

Sonuç olarak iklim değişiklikleri ve doğal afetler ülkelerin ekonomisini onların iktisadi karakterine göre etkiliyor. Genel görüş ise felaketler kısa dönemde GSYH'yi olumsuz etkilese de uzun vadede ya etkisiz kalıyor ya da olumlu etkileyebiliyor şeklinde. Tabi ki uzun vade sonuçları üzerinde iktisatçılar tarafından net bir karara varılamıyor. Eğer söz konusu olan ülke ABD ise bu felaketler fırsata dönüşebiliyor. Çünkü ABD gibi gelişmiş ekonomiler ortaya çıkan tüketim ile canlanıyor ve büyümeye devam ediyor. Ancak madalyonun öteki yüzündeki az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler için durum pek de aynı değil. Bu ülkeler öngöremedikleri harcamalarla karşı karşıya geliyor ve makroekonomik hedeflerini tutturamıyorlar. Üstüne bir de uluslararası fonlara başvurunca dış borç büyüdükçe büyüyor. Çok küçük ekonomilerde maliyet GSYH'nin çok ciddi bir bölümünü oluşturuyor ve yapılan harcamalar büyümeyi tetiklemekten ziyade bu kırılgan ekonomileri sürdürülemez borç eşiğine getiriyor. Kamu tarafından finanse edilen bu maliyetler kamu maliyesine ciddi bir yük oluyor ve ekonomik faaliyetlerin azalmasına sebep oluyor. Ekonomik faaliyetlerin azalmasıyla birlikte de ekonomide zincirleme bir etki meydana geliyor: ithalat ihracat dengesi bozuluyor, doğrudan vergi gelirleri azalıyor ve bütün bunlar devletin bütçesini sarsıyor. Afetlerin ekonomik dengede oluşturduğu bu etkiler göz önünde bulundurulduğunda devletlerin biran evvel iklimsel değişikliklere karşı önlemler alması önem arz ediyor.

ÇEVRE DOSTU TEKNOLOJİ ŞART

Dünya genelinde artan karbon salınımı hacmi, her ülkenin kendi karbon salınımını sınırlandırması gerekliliğini ortaya çıkarıyor. Bunun için de çevre dostu teknolojiler ön plana çıkıyor. Yapılan araştırmalara göre 20. yüzyıldaki iklimsel afetler yılda yüzde 10 hızla artıp sıklaştı. Bu hızda ilerleyen iklimsel afetlerin önlenmesi için ise küresel çevre politikaları geliştirilmesi ve ülkelerin de bu politikalara hızla uyum sağlaması ilk sırada geliyor. En başta da bireysel olarak çevreye zararı olan tüketim alışkanlıkları değiştirilmeli, insanlar daha az enerji tüketmeye yönlenmelidir. Yenilenebilir enerji kullanımına yönelmek de iklim değişiklikleri için alınacak önlemler arasında önde geliyor. Bütün bu önlemler dikkate alındığında beklentiler iklimsel değişimlerin önemli ölçüde azalacağı yönünde.

TARİHİ PROJE MARMARAY

Yıllardır merakla beklenen, projelendirilmesi ve inşası boyunca üzerine tartışmalar yapılan Marmaray, 29 Ekim'de görkemli bir törenle açıldı.

2023 Vizyonu ışığında dünyanın 10 büyük ekonomisinden biri olmayı hedefleyen Türkiye'nin bu hedefi doğrultusunda yol kat ettiği alanların başında altyapı projeleri geliyor. Marmaray ise bu projeler arasında öne çıkıyor. İstanbul'un Avrupa ve Asya yakalarındaki demiryolu hatlarını İstanbul Boğazı altından geçen bir tüp tünelle birleştiren 76 km'lik bir demiryolu iyileştirme ve geliştirme projesi tüm tartışmalara rağmen tarihi bir önem taşıyor.

OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE MARMARAY

İlk defa 1860'lı yıllarda Sultan Abdülmecid tarafından dile getirilen İstanbul Boğazı'nın altından geçecek bir demiryolu tüneli düşüncesi, 1980'li yıllarda Boğaziçi Köprüsü'nün trafiğe yetmemesi üzerine yeni bir köprü ya da bir denizaltı tünelinin yapılması gündemini oluşturdu ve 1987 yılında projenin ana hatları belirlendi. 1998 yılında proje süreci tamamlanan ve 2004 yılında inşasına başlanan Marmaray'ın Halkalı ile Gebze arasında çalışması planlanan hattın boğaz geçişini de içine alan, Ayrılıkçeşme ve Kazlıçeşme arasındaki 14 km'lik bölümü 29 Ekim'de açıldı.

> Geniş bir katılımla ve yoğun ilgiyle açılışı yapılan Marmaray, İstanbul'un trafik sorunu için de önemli bir çözüm olarak görülüyor.

TRAFİK SORUNUNA ÇÖZÜM

Projenin temel hedeflerinin başında İstanbul'daki mevcut şehir-içi taşıma sorunlara uzun vadeli bir çözümün sağlanması, anahat demiryolu hizmetlerindeki mevcut işletimsel sorunların hafifletilmesi, Asya ve Avrupa'daki demiryolu sistemleri arasında doğrudan bir bağlantının kurulması, banliyö demiryolu hizmetlerinde, kapasite, güvenilirlik, erişilebilirlik, dakiklik ve güvenliğin artırılması, banliyö trenlerini kullanan çok sayıda yolcu için yolculuk süresinin kısaltılması ve konforun arttırılması) İstanbul Boğazı üzerin-

den kesintisiz yük ve yolcu taşımacılığının sağlanması, egzoz gazlarından kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması ve böylece İstanbul'daki hava kalitesinin iyileştirilmesi, İstanbul'un merkezinde havayla taşınan trafik gürültüsünün azaltılması ve İstanbul'un eski merkezindeki araç sayısını azaltma olanağı sunularak, tarihi binalar ve sit alanları üzerindeki olumsuz etkilerin azaltılması geliyor. 5,5 milyar TL harcama yapılan Marmaray Projesi'nin sadece Boğaz geçiş kısmının maliyeti 3,3 milyar TL'yi kapsıyor. 60,46 metre ile raylı sistemler tarafından kullanılan dünyanın en derin batırma tüp tüneline sahip olan projenin kullanım ömrü ise 100 yıl. Japon Taisei Corporation firmasıyla ortak gerçekleştirilen proje, Avrupa çıkışının Yedikule'de olması nedeniyle trafik yükünü tarihi yarımadanın dışına taşıyacak ve eski eserlerin korunmasına katkıda bulunmakla kalmayıp Marmaray'la birlikte Boğaz geçişini 2 dakikaya indirmeyi ve Halkalı - Gebze arasındaki uzaklığın 105 dakikada alınmasını planlıyor. Yeni banliyö demiryolu sistemiyle elde edilecek olan İstanbul Boğazı üzerinden yolcu taşıma kapasitesi, mevcut köprülerinden herhangi birinin kapasitesinden 10-12 kat daha yüksek olduğu belirtiliyor. Marmaray'ın İstanbul metrosuyla bağlantıları sayesinde 1,2 milyon kişinin ulaşım süresi kısalacak, enerji ve zaman tasarrufu yapılacak, motorize araçların kullanımının da azalması ile hava kalitesinin iyileştirilmesine büyük fayda sağlanacak. Özetle Boğaziçi Köprüsü ve FSM Köprüsü'ndeki iş yükünün büyük oranda azalması hedefleniyor.

Marmaray Projesi'nin tamamlanma sürecinin uzamasının altında ise ayrı bir tarihi önem yatıyor. Yapımına 2004 yılında başlanan proje 2005 yılında kazılarda ortaya çıkan 4. yüzyıl döneminden kalan tarihi kalıntıların gün yüzüne çıkmasıyla dört sene geç tamamlanabildi. Kalıntılar projenin gecikmesine sebep olsa da ortaya çıkan tarihi eserler bütün dünyada büyük heyecan uyandırdı. Yapılan arkeolojik kazılarda 35 binin üzerinde tarihi eser ile 13 batık gemi çıkarıldı. İstanbul tarihini 8500 yıl geriye MÖ 6500'lü yıllara götüren ilk İstanbullunun iskeleti, 8500 yıllık ayak izleri ortaya çıkartılırken, dünya literatüründe geçen ama izine bir türlü rastlanamayan Thedesius Limanı Yenikapı'da bulundu. Bu tarihi değerler, Yenikapı 100 ada olarak nitelendirilen bölgede kurulacak Arkeopark'ta ve Marmaray Müzesi'nde sergilenecek. Böylelikle, proje sürecinde dört yıl kaybedilmiş olsa da İstanbul tarihi açısından 8500 yıl kazanılmış oldu.

Taha Akyol, sayısız kitabının yanı sıra Turgut Özal'la çektirdiği bir fotoğrafının da yer aldığı kütüphanesinin önünde sorularımızı yanıtladı.

"MARMARAY MİLLİ BİR PROJE"

Marmaray açılışından bu yana Türkiye'nin gündeminde de önemli bir yer tutuyor. Marmaray'ın önemini, açılışının Türkiye'ye etkilerini, projenin Türkiye için ne ifade ettiğini usta gazeteci Taha Akyol ile konuştuk.

Türkiye'de 2023 vizyonu ile birlikte hızlı bir altyapı yatırımı yapılıyor. Bu yatırımlar hakkında ne düşünüyorsunuz?
Ben modernleşmenin en önemli dinamiğinin altyapı olduğunu düşünüyorum. Çünkü eğitim altyapısı, kentleşme altyapısı, ulaştırma altyapısı geliştiği zaman insanlar binlerce yıl içinde yaşadıkları köylerden, mahallelerden çıkarak farklı mekanlara giderler, farklı hayat tarzlarıyla karşılaşırlar ve zaman içerisinde bu değişim onların ufkunu açar. Bu açıdan baktığımızda Türkiye'nin altyapı modernleşmesi 1950'li yıllarda başladı. Piyasa ekonomisinin gelişmesine paralel olarak da zamanımızda hızlandı. Ak Parti Hükümeti'nin eleştirilecek yanları elbette var ama altyapı konusunda ortaya koyduğu başarı devrim niteliğindedir. Bu sadece Marmaray değil, Anadolu'da hızlı tren, toplu taşımaya çok büyük ağırlık verilmesi, havayollarının özel şirketlerle beraber gelişmesi ve Türk Hava Yolları'nın dünyada bir numaralı havayolu başarı örneği haline gelmesi çok büyük bir modernleşmedir. Marmaray bunun içerisindeki parçalardan biri. Tek başına olsaydı bu kadar önemli olmazdı ama büyük bir başarının parçası olduğu için önemli.

Otoyollar, tüneller, Üçüncü Köprü derken asrın projesi olarak nitelendirilen Marmaray da açıldı. Bu bağlamda Marmaray'ı nasıl değerlendiriyorsunuz?
Marmaray, öncelikle bir teknoloji harikası. Denizin 60 metre altından ray geçirilmesi, bunun elektronik donanımı, teknoloji donanımı, her ne kadar Japonlar tarafından yapıldıysa da Türk mühendislerinin, Türk işçilerinin çalışarak know-how sahibi olmaları hakikaten kutlanması gereken bir husus. Marmaray'ın beni özellikle etkileyen birkaç yönü var. Bunlardan birisi istasyonların fevkalade ferah, geniş ve yüksek bir estetikle yapılmış olması. Sadece ulaştırma unsuru olarak değil bir sanat eseri olarak görülmüş. Bundan son derece mutluyum. Bir İstanbullu

olarak İstanbul'un iki yakası arasında köprülerle ve vapurla yapılan trafiğin önemli bir bölümünün denizaltına çekilmiş olması da elbette sevinilecek bir olay. İstanbul deyince haklı olarak aklımıza Ayasofya, Sultanahmet ve Süleymaniye gelir. Modern İstanbul dediğimizde herhalde Marmaray gelecek. Bunun için başta Başbakan Tayyip Erdoğan ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Marmaray'a çok şaşalı bir açılış yapıldı. Üçüncü Köprü'nün temeli atılırken bu kadar ilgi gösterilmemişti. Niçin Marmaray bu kadar görkemli açıldı?
Üçüncü Köprü sizin de dediğiniz gibi üçüncüydü, bu ise birinci ve şaşalı bir açılışı da hak etti. Orada Başbakan'ın konuşmasında siyasi polemik yapmaması, daha önce cumhuriyetin demir ağlarına bir takım iğnelemeler yaparken bu defa burada övgüyle bahsetmesini de çok isabetli buluyorum. Farklı görüşlerimiz, farklı inançlarımız, farklı öfkelerimiz elbette olacaktır ama biraz da farklı sevinçlerimiz olsun değil mi? Ben Marmaray'ı milli proje olarak da görüyorum. O yüzden açılışının da bu kadar görkemli olmasını isabetli buluyorum. Sevineceğimiz, beraber başardık diyebileceğimiz şeylerin olması gerek. Uzak Doğu mucizesinden bahsedilir. Batılı akademisyenler Uzak Doğu mucizesinde önemli iki faktörün olduğunu söylüyor. Birisi eğitim, diğeri motivasyon. Eğitim ayrı bir konu ama bu motivasyonumuzun olması gerekir. Biz de "dünya çapında işler başarıyoruz" duygusunu vermek gerekiyor.

> Marmaray, sadece bir ulaştırma projesi olarak değil bir sanat eseri olarak görülmüş. Bundan son derece mutluyum.

Bu motivasyonla yeni bir teknoloji harekâtı mı başlıyor Türkiye'de? Bu proje Türkiye'nin teknoloji alanında çağ atlamasında bir başlangıç noktası mı olacak?
Türkiye kendisinin yapamadığı yüksek teknolojiyi dışarıdan aldığında en azından o teknolojiyle tanışmış oluyor. O teknolojinin kullanımını öğrenmiş oluyor. O teknolojinin bazı bileşenlerini kendisi yapıyor. Bu da yüksek teknolojinin yapılmasına hazırlık demektir. Bu bakımdan son derece faydalı buluyorum.

Buna başka bir açılım, teknolojik açılım olarak bakıyor musunuz?
Muhakkak, yani ekonomide orta gelir tuzağı diye bir kavram var. Orta boy teknolojiyle yapılacak başarıyı yapıyorsunuz yüksek teknolojiye geçemiyorsunuz. Yüksek teknolojiye geçemeyince de yüksek gelir getiren ürünler üretip satamıyorsunuz. Türkiye orta gelir tuzağıyla karşı karşıya. Bizim bunu aşabilmemiz için daha yüksek teknolojili, katma değeri daha yüksek ürünler geliştirip satmamız lazım. Bu teknolojiyle de böyle şeylerle tanışacağız.

Marmaray'ın iç mimarisinin çok güzel olduğundan bahsediyorsunuz. Tarihi bir kent söz konusu, bu uyum nasıl yakalanıyor?
İstanbul'un tarihi bir vasfı var, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın deyişiyle tarihsellik. Burada Osmanlı vardı, gittiğinizde kendinizi Osmanlı'nın mirasçısı bir Türkiye'de buluyorsunuz. Orada Bizans da var, onun da öncesine dair arkeolojik nitelikte eserler de var. Çok iyi ve estetik bir anlayışla dizayn edilmişti, o bakımdan son derece memnunum.

Sinyalizasyon ve su sızdırma sorunu hakkında siz neler düşünüyorsunuz?
Tabii ki bu hızla ve Cumhuriyet Bayramı'na yetiştirme kaygısıyla birçok eksikleri olabilir. Neticede Marmaray bugün sorunsuz şekilde işliyor. Bakan Bey bu tür yapılarda başlangıçta ufak arızaların olabileceğini ama teknolojisinin çok iyi yapıldığını, dünyanın en sağlam tesislerinden biri olduğunu ve İstanbul'da çok şiddetli bir deprem olsa bile en güvenli yerlerden biri olduğunu söyledi. Su sızdırma ile ilgili bir sorun olduğunda da trenlerin kendiliğinden duracağını ve bulundukları yerden dışarı doğru hareket ederek hemen demir kapıların ineceğini, su istasyona gelmeden güvenli şekilde yolcuların tahliye edileceğini anlattı.

DERİN PROJE !

Dünyada raylı sistemler tarafından kullanılan en derin batırma tüp geçit projesi olan Marmaray, İstanbul'daki ulaşım sorununun çözümüne sağlayacağı katkı konusundaki soru işaretlerine rakamlarla cevap verdi.

3.3
MİLYAR LİRA
Proje'nin en önemli etabı kabul edilen Boğaz Geçişi kısmının maliyeti

1.387
METRE
Eminönü ve Üsküdar arasında batırılmış tüp tünelin toplam uzunluğu

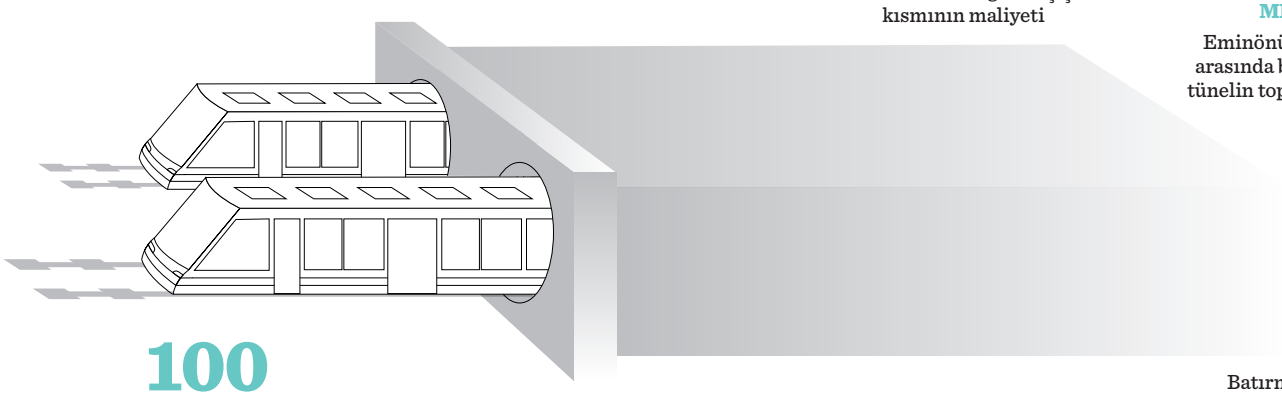

100
KM / SAAT
Maksimum hız

75.000
YOLCU/SAAT/TEK YÖN
Bir yöndeki yolcu sayısı

1.4
KM
Batırma tüp tünellerin uzunluğu

KIŞA ÖZEL AYGAZ OTOGAZ İLE

KIŞA MEYDAN OKU!

AYGAZ otogaz+

Koç

BİZİM
HİKAYEMİZ
MESLEK EĞİTİMİNDE BİR KUŞAĞIN ÖYKÜSÜ
Koç
MESLEK
LİSESİ
MEMLEKET
MESELESİ

MESLEK EĞİTİMİNDE BİR KUŞAĞIN ÖYKÜSÜ

Koç Holding'in yedi yıldır özenle yürüttüğü "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" Projesi'nin sıra dışı öyküsü "Bizim Hikayemiz" adlı kitapta toplandı. Bu farklı serüveni, hikayenin kahramanları anlattı.

Koç Topluluğu tarafından 2006 yılında başlatılan "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" (MLMM) Projesi son yıllarda ülke çapında meslek liselerine dair algının değişmesine ve mesleki eğitimin kalitesinin iyileştirilmesine dair yürütülen en önemli projelerden biri olarak öne çıktı. Bu özel projenin yedi yıllık yolculuğu "Bizim Hikayemiz-Meslek Eğitiminde Bir Kuşağın Öyküsü" adlı kitapta toplandı. Projenin örnek model olma yolunda kat ettiği yola ilişkin bilgiler, yaşanmış hikayelerin kahramanlarının ifadeleriyle verildi. "Bizim Hikayemiz" kitabının lansmanı Türkiye'nin dört bir yanında MLMM Projesi'ne dahil olmuş meslek lisesi koçları, şirket sorumluları ve bugün projenin okullarından mezun olmuş ilk bursiyer öğrencilerinin katılımıyla gerçekleşti. Gecede Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, Koç Holding CEO'su Turgay Durak ve Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl da konuşma yaptı.

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç konuşmasına "Yedi yıldır çok yakından takip edip desteklediğim bu projeyi bugün paydaşlarından dinleyince hem Topluluğumuz hem de ülkemiz için ne kadar anlamlı bir iş yapmış olduğumuzu bir kez daha görmüş olduk" sözleriyle başladı. En büyük arzusunun proje kazanımlarının tüm ülkeye yaygınlaştırılması olduğunu söyleyen Mustafa V. Koç, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu konuda önemli yol kat edildiğini, hatta başarı hikayelerinin halihazırda ülke sınırlarını aştığını memnuniyetle görüyorum. Önümüzdeki yıllarda da MLMM Projesi'nin kahramanlarından daha nice güzel haberler alacağımıza eminim. Projenin başarısında emeği geçen tüm ekiplere ve gönüllü temsilcilerimiz olarak projenin kilit yapı taşı haline gelen meslek lisesi koçlarımıza bir kez daha teşekkür etmek istiyorum."

> Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç: "Proje kazanımları konusunda önemli yol kat edildiğini, hatta başarı hikayelerinin halihazırda ülke sınırlarını aştığını memnuniyetle görüyorum."

Konuşmasında projenin önemine vurgu yapan Koç Holding CEO'su Turgay Durak ise "Meslek eğitiminde 1 kuşak yetiştirdik ve bu kuşağın sorumluluğunu bundan sonra da taşıyor olacağız. Öğrencilerimize verdiğimiz istihdam önceliği sözümüzü unutmayacağız" dedi. Sürdürülebilir bir model olarak tasarlanan projenin Koç Topluluğu şirketlerinin mesleki eğitim ve insan kaynakları politikalarına entegre şekilde devam edeceğini anlatan Turgay Durak, "Yedi yılda toplamda 10 binin üzerinde öğrenciyle temas kurduk" dedi. Durak sözlerine şöyle devam etti: "81 ilde

MLMM Projesi, elde ettiği başarıyla ülke sınırlarını aşarak adından söz ettiriyor.

> CEO Turgay Durak:
> "Yeni müfredatlar geliştirilmesinden, kapanmakta olan bölümlerin canlandırılmasına kadar farklı sektörlerde mesleki eğitimin kalitesinin iyileştirilmesine öncü olan çalışmalar sayesinde oluşturulan okul-işletme işbirliği modeli ülkemiz sınırlarını aşıp dünyaya örnek oldu."

264 okulda 8 bin 100'den fazla öğrenciye burs sağladık. Staj talebinde bulunan öğrencilerimizin yüzde 80'ine staj desteği verdik. Arkadaşları, aileleri ve çevreleri için rol model olan bu pırıl pırıl gençler, meslek eğitiminde bir kuşağın başlıca kahramanları oldular."

Koç Holding Dış İlişkiler ve Kurumsal İletişim Direktörü Oya Ünlü Kızıl ise bu hikayenin, meslek eğitiminde bir kuşağın öyküsü olduğunu dile getirdi. Kızıl, "Aynı zamanda bu benim, sizin, bizim, hepimizin hikayesi…" dedi. "MLMM Projesi kapsamında 2010 yılında Eğitim Reformu Girişimi ile başlattığımız Meslek Eğitiminde Kalite İçin İşbirliği daha uygulama aşamasında meslek eğitimine yönelik kamu ve özel sektör yaklaşımlarında dönüşüm yarattı" diyen Oya Ünlü Kızıl, sözlerini şöyle sürdürdü: "Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi, tam da hedeflediğimiz gibi yarattığı etki alanıyla dalga dalga yayıldı. Geçen yıl Meslek Lisesi Koçları Programı'nı devralarak Koç Topluluğu dışında 30 şirket ve 300 gönüllüye bu programı yaygınlaştıran Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'ne (ÖSGD) ve programa dahil olan tüm yeni şirketlere, programı bu denli sahiplendikleri ve başarıyla uyguladıkları için teşekkür ediyorum."

PROJE TÜRKİYE'YE İLHAM VERDİ

2012 yılında MLMM projesi kapsamındaki "Meslek Lisesi Koçları Programı", Özel Sektör Gönüllüleri Derneği öncülüğünde, özel sektöre devredildi ve sadece Koç Topluluğu bünyesinde bir proje olmaktan çıkıp ulusal boyutta özel sektörün desteklediği bir projeye dönüştü. Yine 2012 yılında yapılan "İşin Başında Uzmanı Olmalı!" temalı iletişim kampanyası ile büyük şirketlerin yanında, sivil toplum kuruluşları ve KOBİ'ler, meslek odaları ve akademisyenler de projeyle ilgili bilinçlendirildi ve projenin yaygınlaştırılması yönünde çağrılar yapıldı. Meslek lisesi öğrencilerinin sosyal ve teknik becerilerine dikkat çekmek amacıyla iletişim kampanyası paralelinde düzenlenen "Liseler Mesleğiyle Yarışıyor" isimli yarışma da kamuoyunda beğeni topladı. Avrupa Çalışan Gönüllülüğü 2011 programında büyük ödülü kazanan proje 2012 yılında da Uluslararası Çalışma Örgütü Gençlik İstihdamı Forumu'nda sunuldu ve Avrupa'daki diğer şirketler tarafından örnek proje olarak gösterildi. Proje son olarak, Liseler Mesleğiyle Yarışıyor ile MediaCat Felis Ödülleri'nde Hedef Kitle Çocuk ve Gençlik (5-18 yaş), Kurumsal İmaj ve Enformasyon ile Hayır Kurumları, Kamu Sağlığı ve Güvenliği / Kamu Bilinçlendirme Mesajları kategorilerinde birincilik ödülünün sahibi oldu.

"BİZİM HİKAYEMİZ"

Böyle büyük etki yaratan bir sosyal sorumluluk projesinin, başlangıç noktası, ortaya çıkışı, süregelişi ve yakaladığı büyük başarı elbette bu hikayenin anlatılmasını hak ediyordu. İşte bu hikaye hem öğrencilerin, hem eğitmenlerin hem projeyi yürütenlerin perspektifleriyle "Bizim Hikayemiz-Meslek Eğitiminde Bir Kuşağın Öyküsü" isimli kitapta bir araya getirildi. Kitabın içeriği mesleki eğitimin değeri, projenin çıkış noktası, hedefleri, projenin öngördüğü Okul-İşletme İşbirliği Modeli, burslar ve Koçluk Desteği faaliyetleri ve iletişim kampanyalarının yanı sıra projeden yararlanan öğrenciler, okul müdürleri ve öğretmenlerle beraber Koç Topluluğu bünyesindeki proje sorumlularının ve Koç Topluluğu yöneticilerinin projeye dair görüşlerinden oluşuyor.

Kitap sadece içerik ve görselliğiyle tatmin edici bir yayın olmakla kalmayıp aynı zamanda ülke çapında ilham kaynağına dönüşen ve uluslararası platformda örnek gösterilen bir başarı hikayesine ilişkin önemli bir referans kaynağı olmaya aday.

Kitabın önsözünde MLMM Projesi'ne başlarken mesleki-teknik eğitimin ülke ekonomisi açısından önemi konusunda toplumun her kesiminde farkındalık yaratmayı amaçladıklarını belirten Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç geçtiğimiz 7 yılda projenin hedeflediği etkinin çok ötesine erişen bir başarıya ulaştığını belirtiyor.

MUSTAFA V. KOÇ: "GENÇLERİMİZİN İSTİHDAMINI ARTIRMAK EN BÜYÜK ARZUMUZ"

"Bizim Hikayemiz-Meslek Eğitiminde Bir Kuşağın Öyküsü" kitabının önsözünde de projeye değinen Mustafa V. Koç, "Bireysel düzeyde öğrencilerle burs, staj, koçluk çalışmaları; şirketler düzeyinde okullarla işbirlikleri; akademik düzeyde araştırmalar, konferanslar, yayınlar ve toplumsal düzeyde de farkındalık kampanyaları gerçekleştirdik" dedi. Meslek eğitiminde okul-işletme işbirliği bileşenlerini kapsayan bir model oluşturulduğunu vurgulayan Mustafa V. Koç, "Bu modelden hareketle sektörlerine özel uygulamalar hayata geçiren Koç Topluluğu Şirketlerimiz bu çalışmalarına önümüzdeki yıllarda da devam edecek. Ülkemizde gençlerin gelişimlerine çok yönlü destek vererek, istihdam edilebilirliklerinin önünü açan bu uygulamaların yaygınlaşması en büyük arzumuz. Ulusal rekabet gücümüzü artırmak, ülkemizin kalkınmasına katkı sağlamak ve işsizlikle mücadele etmek için istihdam ve mesleki eğitim ilişkisinin güçlendirilmesi gerekli ve hatta şarttır" şeklinde sözlerini sürdürdü.

Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl

> Oya Ünlü Kızıl:
> MLMM Projesi'ni başından itibaren devletin, özel sektörün ve sivil toplumun el ele çalışabileceği bir proje olarak uyguladık, hep bu perspektifle kurguladık, doğru eşleşme olmasına çok özen gösterdik.

CEO TURGAY DURAK: "BU ÇOCUKLAR BİZİM"

Kitabın Sonsöz'ünde yer alan Koç Holding CEO'su Turgay Durak, MLMM Projesi'nin hayata geçtiği günden itibaren Türkiye'de mesleki eğitim konusunda olumlu yönde bir algı değişikliği yarattığını vurguladı. Projeyle yeni bir eğitim – istihdam ilişkisi örneği oluştuğuna dikkat çeken Turgay Durak sözlerini şöyle sürdürdü: "Koç Topluluğu şirketlerinin okulda, serviste ya da kendi işletmelerinde oluşturdukları laboratuvarlardan, müfredat desteklerine; öğretmen ve eğitici kadrolarına yapılan yatırımlardan Meslek Yüksek Okulu kurulmasına kadar varan bir geniş yelpazede bu işin sahiplenilmesi beni gururlandırıyor. Şirketlerimizin pek çoğunda ve servis ağlarında mesleki eğitimi taçlandıran, meslek lisesi mezuniyetini aranan bir özellik olarak önceliklendiren uygulamalarla da işi uzmanının yapması gerektiği kültürünü teşvik ediyorlar. Biliyoruz ki bu çocuklar bizim." Turgay Durak, son sözününün aslında bir çağrı olduğunu da vurgulayarak, "Yan sanayicilerimize, tedarik zincirlerimize, çatı kuruluşlara yönelik bir davet: Buyurun siz de bu hikayenin bir parçası olun, bir yerinden tutun" dedi.

OYA ÜNLÜ KIZIL: "SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR PROJE HAYAL ETTİK"

Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, 2006 yılında proje hayata geçirildiğinde Koç Holding'in 80. senesi olduğunu belirterek, "Türkiye'de genç nüfusun yaşlı ve emekli nüfusa oranı bir fırsat penceresini oluşturuyor. Özel sektör tarafına döndüğümüzde istihdam arayışlarında nitelikli eleman bulamama meselesini fark ediyoruz. Bu noktada biz de MLMM Projesi'ni başından itibaren devletin, özel sektörün ve

MLMM TÜRKİYE'NİN DÖRT BİR TARAFINDA

81 MLMM Projesi'nin ulaştığı il sayısı

8000 Burs verilen öğrenci sayısı

264 MLMM Projesi'nin ulaştığı okul sayısı

MLMM kapsamında geliştirilen mikro projelerle 8 Koç Topluluğu şirketinin katılımıyla beş farklı sektörde farklı merkezler kuruldu.

29 Laboratuvar

7 eğitim merkezi

1 meslek lisesi

1 meslek yüksekokulu

sivil toplumun el ele çalışabileceği bir proje olarak uyguladık, hep bu perspektifle kurguladık, doğru eşleşme olmasına çok özen gösterdik. Projenin yedi yıllık döngüsünde en çok emek isteyen kısım, yaptıklarınızı başkalarının da yapabilmesi için kağıda dökebilmek, projelendirme, bunun için kağıda bir yol haritası çıkarabilmekti. Başından sonuna sürdürülebilir bir proje hayal ettik ve bunun için çalıştık" sözleriyle, projenin kurgu sürecini kitapta bizlerle paylaşıyor.

AYLİN GEZGÜÇ ELVEREN: "LİDERLİK DURUŞU"

Kitapta, projenin aynı zamanda liderlik duruşu sergilediğine vurgu yapan Koç Holding Dış İlişkiler ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Koordinatörü İ. Aylin Gezgüç Elveren, sözlerine "Mesleki eğitime önem veren, bunu gerçekten kendi geleceği için anahtar gören bursiyerler seçebilmek için çalışanlarımızı nasıl devreye sokabiliriz diye düşünmeye başladık. Koç Topluluğu'nun böyle bir projeye evet demesi hem uzun vadeli hem de finansal ve insan kaynağı anlamında çok ciddi bir taahhüt. Koç Topluluğu şirketlerinin genel müdürleri, en başından bugüne kadar kendi özgün sektörlerinden kaynaklanan bir projeymişçesine bu projeyi sahiplendiler. Bu sayede okullarla iletişim kuran her meslek lisesi koçumuz daha iyi ne yapılabilir konusunda kendi girişimcilik ve yenilikçiliğini ortaya koydu ve koçluk yaptığı öğrencileriyle birlikte yeni fikirler geliştirdi" cümlelerini ekliyor.

> 2012 yılında MLMM projesi kapsamındaki "Meslek Lisesi Koçları Programı", Özel Sektör Gönüllüleri Derneği öncülüğünde, özel sektöre devredildi ve sadece Koç Topluluğu bünyesinde bir proje olmaktan çıkıp ulusal boyutta özel sektörün desteklediği bir projeye dönüştü.

Koç Holding Dış İlişkiler ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Koordinatörü Aylin Gezgüç Elveren

DAMLA SUN

İstanbul Şişli Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Fiat Laboratuarı Öğrencisi, Mezun

"2008'in uğurlu bir gününde, Şişli Endüstri Meslek Lisesi Fiat Laboratuvar Şefi Orhan Devecioğlu ile tanıştım... Otomotiv sektörünü bize en çok sevdiren de o oldu. Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi'yle bizleri tanıştırıp bilgi edinmemizi sağladı... İlk başta bakıldığında otomotiv sektörü bir kadına uzak dursa da ben yapmak istediğimde her zaman kararlı oldum. Lise yıllarım Koç Topluluğu'nun verdiği destekle başladı, Haliç Oto'da yaptığım stajla devam etti. Eğitimim konusunda verilen desteği hiçbir zaman unutmam, unutamam."

ŞENAY BOZAROĞLU

Diyarbakır-Kayapınar Türk Telekom Meslek Lisesi 12. Sınıf Öğrencisi

"Biz üç kardeşiz. İki erkek kardeş ile büyümek kolay değil. Hep, 'Sen kızsın, yapamazsın,' lafları arasında büyüdüm. Ama bu durum inatçı olmamı da sağladı. Hayatım boyunca aklıma koyduğumu yapmaya çalıştım. Lise zamanı gelince babam normal liseye gitmemi istedi. Ama benim başka planlarım vardı. Meslek Lisesi'ne gideceğim diye tutturdum. Annem, 'Eğer babanı ve kardeşlerini ikna etmek istiyorsan bir neden göstermelisin onlara,' diyor. O akşam babamın önüne MLMM afişini koydum. 'Eğer meslek lisesine gidersem, okul hayatım boyunca bursum olacak, aileye okurken katkım olacak,' dedim. Babam, 'İyi o zaman göster bakalım marifetini,' diyor. Okula kaydımı yaptırdım. Çok çalıştım ve seçmeleri geçerek bursiyer oldum. Bu projeyle birlikte geleceğimle ilgili kendimi güvende hissediyorum. Hayalim Elektrik, Elektronik Mühendisi olmak. İyi ki bu projedeyim, çünkü yarınımdan korkmuyorum."

DENİZ YILMAZ

Karamürsel 100. Yıl Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi – Makine Bölümü, MLMM Bursiyeri, Mezun

"Dedem torna ustasıydı ve küçüklüğümden beri makinelere meraklı biriydim. Makine Teknolojileri Bölümü'nde 19 yıldır hiç kız öğrenci olmamış. Benim tercihimi gören bölüm şefimiz beni atölyeye çağırdı... Hazır olup olmadığımı sordu. Ben yapabileceğimi ve bu bölümde mutlaka okumak istediğimi anlattım... Benim istekli ve ısrarlı olduğumu anlayınca bölümün ilk kız öğrencisi olarak kabul edildim... Bursiyer öğrencilerden bazıları arkadaşım oldu. Onların oldukları eğitim, staj ve maddi destekler yüzünden çok şanslı olduklarını düşünüyordum.... Ben kendimi çok şanslı hissediyorum, Koç Holding'in okulumuzu seçmiş olması, okulumuzda ölçüm laboratuvarı kurulması, bizim okulumuzu da çok şanslı yapıyor..."

FATİH ULUTAŞ

Kocaeli-İzmit Atatürk Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise-Elektrik, Elektronik Teknolojisi Alanı 12. Sınıf Öğrencisi, MLMM Bursiyeri

"Benim için Tüpraş'a gelmek kolay değildi. Burs sayesinde buraya gelip staj yaptım... Tüpraş'ın yaptığı geziler sayesinde çeşitli yerleri görme şansına eriştim. Televizyonda internette gördüğüm üniversiteleri görmüş oldum. İyi bir kulüpte oynamak için referanslar gerek... Staj yaptığım yer Tüpraş olduğu için bir iki adım önde olacağım. Tüpraş'a geldiğimde düzen disiplini öğrendim. Tüpraş'a girmek kolay değil. Tüpraş'ta altyapısı sağlam işçiler istiyorlar. Onlar da biz oluyoruz."

YÜKSEK ZİRAAT MÜH. ERDİNÇ İŞLER

Türk Traktör Tarım Aletler Laboratuvarı Öğretmeni

"Bu projeyle beraber atölyenin ayağa kalkması eski halinden yeni haline öğrencilerin birebir şahit olması ümidimizi artırdı ve okulun en çok tercih edilen alanı olarak günümüze taşındı. Cıvatasından traktörün lastiğine kadar her şeyini burada gösterme imkanı sunduğumuz için direkt birebir iş ortamına öğrencilerin adaptasyonunu sağlıyoruz."

Engellilik algısında "tıbbi model"den "sosyal model"e doğru bir geçiş yaşanıyor.

ENGELLİLİK GERÇEK BİR ENGEL Mİ?

3 Aralık Dünya Engelliler Günü ile birlikte daha da güçlenen engellilik algısı, engelli bireylerin sosyal yaşamın her alanına dahil olmasını sağlayacak yaklaşımlar geliştirme yönünde değişiyor.

Dünya nüfusunun yüzde 15'i çeşitli derecelerde engelli bireylerden oluşuyor. Birleşmiş Milletler'in (UN-United Nations) engellilik konusunu gündeme taşıması ve meselenin bir insan hakları meselesi olarak ele alınması gerekliliğini vurgulamasıyla 1992 yılı itibariyle 3 Aralık günü, Dünya Engelliler Günü olarak ilan edildi. Bu özel gün aynı zamanda engelli bireylerin, herkes gibi eşit haklara sahip olması gerekliliğini de hatırlatma misyonuna sahip. Koç Topluluğu da engellilik konusundaki çalışmalarını 2012–2015 yılları arasında başlattığı "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" projesiyle tüm ülkeye yaygınlaştırdı. Projeyle, engelli bireylerin yaşamında kalıcı bir etki yaratmak için destek olacak uygulamalarla rol model olunması ve bu konuda toplumsal bilincin ve duyarlılığın oluşturulması amaçlandı. Böylece, bilinçlendirme, ürün ve hizmet geliştirilmesi konularında daha kalıcı adımlar atılması hedeflendi.

ENGELLİLİK ALGISINDAKİ DEĞİŞİM

Dünya Sağlık Örgütü (WHO-World Health Organization), 2011 yılında hazırladığı Dünya Engellilik Raporu'nda engelliliği insanlığın bir hali olarak tanımlıyor. Herkesin hayatının herhangi bir döneminde, geçici veya kalıcı şekilde engelli hale gelebileceği ya da ileri yaşlara kadar yaşama şansı bulan insanların fonksiyonlarında azalma olabileceği de raporda vurgulanıyor. Dolayısıyla aslında engellilik insanoğlunun hayatının bir gerçeği.

Geçmişte engelli bireyler için, onları toplumsal yaşamdan ayıran ya özel organizasyonlar ya da bakım evleri kurulması eğilimi varken, bu politika son yıllarda yavaş yavaş kırılmaya başladı. Bunun yerine artık engelli bireyin topluluk içinde yer almasını ve sosyal yaşamın her alanına (eğitim, iş vs.) dahil olmasını sağlayan yaklaşımlar geliştiriliyor. Diğer yandan, engelliliğin bedensel olduğu kadar çevresel faktörlerden de kaynaklandığını kabul eden daha interaktif medikal yaklaşımlar sunuluyor.

> "Engellilik başarıya mani olmamalı. Ben bütün yetişkinlik hayatım boyunca motor nöron hastalığına sahiptim ama bu, astrofizik alanında kayda değer bir kariyer sahibi olmamın ve mutlu bir aile hayatına sahip olmamın önüne geçemedi."
>
> ***Profesör Stephen W. Hawking***

2006 yılında uluslararası düzeyde inisiyatiflerin, Birleşmiş Milletler'in Engelli Bireylerin Hakları Düzenlemesi'ni (CRPD -United Nations Convention on the Rights of Persons with disabilities) adapte etmesiyle engellilik konusunda bir birliğe varıldı. CRPD kriterlerinin bir araya getirilip bir dil birliğine varılmasıyla Dünya Engelliler Raporu ortaya çıktı. Raporda dünya çapında engelli bireylerin koşulları değerlendirilerek, onların sosyal yaşama katılımının sağlanması ve sağlıktan rehabilitasyona, eğitimden iş bulma süreçlerine kadar bütün kriterler belirlendi.

> Koç Topluluğu "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" Projesiyle engelli bireylerin yaşamında kalıcı bir etki yaratmak için destek olacak uygulamalarla rol model olmayı hedefliyor.

Raporda da vurgulandığı üzere, engellilik konusu tek başına ele alınacak bir konu olmaktan çok; kompleks ve dinamik bir yapıya sahip olmakla beraber çok boyutlu ve tartışmaya açık bir konu. Bu yapısı gereği zaman içerisinde engellilik algısında değişiklikler yaşanmaya devam ediyor. Uzun yıllar boyunca engelli bireylerin hareketlerinin, sosyal ve fiziksel bariyerler olduğu düşünülmüştü. Ancak artık "tıbbi model"den "sosyal model"e doğru bir geçiş yaşanıyor. Tıbbi yaklaşıma göre, bireysel ve işlevsel bir mesele olarak görülen engelilik, yeni modelde, artık bireylerin bedenleri tarafından engelli kılındığı değil, toplum tarafından engelli kılındığı görüşü benimseniyor. Gelinen noktada ise, engellilik konusunun ne tek başına medikal ne de tek başına sosyal bir mesele olduğu, ancak bu iki yaklaşım arasında bir denge yakalanması gerektiği konusunda ortak bir karara varılıyor.

Böylece ortaya çıkan "biyo-psiko-sosyal model" her iki modeli de kapsayan yeni bir yaklaşım kazandırıyor. Engellilik konusunun sosyal bir mesele olduğunun anlaşılmasıyla beraber, engelli bireyleri sosyal yaşamın içine dahil eden uygulamalar gerek kamu gerekse özel sektör kuruluşları tarafından gerçekleştirilmeye başlandı.

TÜRKİYE'DE ENGELLİLİK

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de son yıllarda engellilerle ilgili politikalarda değişiklikler yapıldı. Engelli bireyleri sosyal yaşamdan daha da ayırıcı politikalar yerine artık, sosyal yaşama entegre edici ve toplumla kaynaştırıcı politikalar uygulanıyor. Engelliliğin özellikle bir insan hakları konusu olarak gündeme gelmesi, bu konuda yapılacak çok şey olduğunu da gözler önüne serdi. Bu amaçla gerek kamu gerekse özel sektör kuruluşları çeşitli farkındalık programları uygulamaya başladı.

Türkiye İstatistik Enstitüsü (TÜİK), Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Müdürlüğü'yle gerçekleştirdiği protokolle ilk kez 2010 yılında bir engelli raporu yayımladı. Ancak bu veriler Ulusal Özürlüler Veri Tabanında kayıtlı engelli bireylerin bilgilerinden yola çıkılarak hazırlanabildi. Bu sebeple istatistikler tam rakamı vermese de yakın rakamlar sunuyor. "Özürlülerin Sorun ve Beklentileri Araştırması, 2010" adıyla yayımlanan araştırmada, engelli bireylerin günlük yaşam içindeki sorun ve beklentileri tespit edilerek, bu alandaki politikaların etkin bir biçimde oluşturulabilmesi hedeflendi.

Araştırma sonuçlarına göre, veri tabanına kayıtlı engelli bireylerin yüzde 66,9'u kaldırımların, yaya yollarının ve yaya geçitlerinin; yüzde 66,3'ü oturdukları binanın; yüzde 59,5'i dükkân, market, mağaza ve lokantaların; yüzde 58,4'ü kamu binalarının; yüzde 55,4'ü postane ve banka benzeri yerlerin engelli bireyin kullanımına uygun olmadığını düşünüyor. Diğer yandan, engelli bireylerin yüzde 77'si sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi; yüzde 40,4'ü bakım hizmetlerinin iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması; yüzde 28,7'si iş bulma olanaklarının artırılması, yüzde 25,6'sı eğitim olanaklarının artırılması, yüzde 17,7'si fiziksel çevre ve ulaşım imkânları konusunda

> 'Biyo-psiko-sosyal model', engellilik konusundaki yaklaşımlara, tıbbi modeli ve sosyal modeli kapsayan yeni bir vizyon kazandırıyor.

Ford Otosan "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" Projesi Çerçevesinde Hayata Geçirdiği Proje ile Avrupa'dan Ödül Aldı

Ford Otosan adına ödülü, Ford Otosan İç İletişim ve KSS Uzmanı Aylin Şenol Sinanoğlu aldı.

Topluluk şirketlerimizden Ford Otosan, fabrikada işitme engelli çalışanların yoğun olarak çalıştığı Gövde Üretim Alan Müdürlüğü'nde bir proje hayata geçirdi. "Engel Tanımayan Liderler" projesi kapsamında; atölyede çalışan işitme engelli çalışanları için, engeline uygun güvenli çalışma istasyonları oluşturuldu. Fabrikaya yeni katılan çalışanları için, çalışma ortamına adaptasyon süreçlerini kolaylaştırmak üzere işaret dilinde eğitim videoları hazırlatılarak, "Koç" belirleme sürecini de kapsayan özel bir oryantasyon programı devreye alındı. Bunların yanı sıra ilk kez, gerekli performans koşullarını sağlayan işitme engelli bir çalışan, çalışma grubu lideri olarak atandı. Çalışma grup lideri eğitim süreci de, işaret dilini bilen eğitmenler aracılığıyla gerçekleştirildi.

Gerçekleştirdiği bu proje Topluluk şirketlerimizden Ford Otosan'a, Ford Avrupa'nın her yıl düzenlediği "Chairman's Leadership Awards for Diversity" ödüllerinde, 5 ayrı kategoride 90'a yakın projenin arasından "Saygılı ve Herkesi Kapsayan Çalışma Ortamı Yaratılması" kategorisinde ödül kazandırdı. Ödül Töreni 17 Ekim'de Stephen Odell'in katılımıyla Köln'de düzenlendi.

düzenlemelerin yapılması yönünde beklentiye sahip. Tüm bu rakamlar, Türkiye'nin hâlâ ilerlemesi gereken uzun bir yol olduğunu gösteriyor. Bu anlamda hem kamu hem de özel sektör kuruluşlarına büyük görev düşüyor.

TÜRKİYE'DE ENGELLİ FARKINDALIĞI PROJELERİ

Koç Topluluğu kurumsal sosyal sorumluluk bilinciyle gerçekleştirdiği projelerde engelli bireylere yanlarında olduğunu göstermenin de ötesinde, toplumsal bilincin ve duyarlılığın artırılmasını sağlıyor. Böylece engelli bireylerin yaşamında kalıcı bir etki yaratan uygulamalarla rol model olmayı sürdürüyor.

Eylül ayının sonunda UNDP'nin engellilik ve gelişim üzerine gerçekleştirdiği genel kongrede konuşulan konulardan biri de Türkiye'de engellilik ve geleceğiydi. UNDP daimi temsilcisi Kamal Malhotra konuşmacı olarak katıldığı kongrede 2015 yılı ve sonrasında engellilik kapsamında gelişim üzerine gerçekleştirdiği konuşmasında, UNDP'nin engellilik konusundaki global yaklaşımıyla Türkiye'nin bu anlamdaki inisiyatiflerini ve ortaklıklarını ele aldı. Malhotra, Türkiye'deki 70'ten fazla şirketin çalışanıyla gerçekleştirdikleri gönüllü eğitimleri örnek vererek, Koç Topluluğu'nun "Ülkem İçin" projesinin başarısına değindi.

UNDP, Türkiye'deki Birleşmiş Milletler Engelli Bireylerin Hakları Sözleşmesi'nin (Convention on the Rights of Persons with Disabilities-UNCRPD) tüm dünyada uygulanmasına ve bu konudaki özel sektör desteklerinin önemine vurgu yapıyor. Genel kongrede altı çizilen önemli nokta, her bireyin hiçbir ayrımcılık olmadan insan hakları çerçevesinde sahip olduğu haklardan ve özgürlüklerden yola çıkarak, engelli bireylerin toplumun diğer üyeleriyle eşit şekilde aktif katılımının sağlamasının altında yatan tutumsal ve çevresel faktörler oldu. Bu engellerin üstesinden gelinmesinin yolu, engelli bireylerin bulundukları toplumla uyum içinde yaşamalarını sağlayacak yöntemlerin geliştirilerek, engelli bireylerin bireysel özgürlükleri, kendi kararlarını verme özgürlükleri ve karar verme süreçlerine dahil olabilmelerinin sağlanması.

UNDP Türkiye, Aile ve Sosyal Politika Bakanlığı işbirliğiyle Türkiye'de UNCRPD'nin kapasitesini geliştirmeye çalışıyor. Bu bağlamda özel sektörle ve sivil toplumla da işbirlikleri kuruluyor. Bu işbirlikleriyle, engelli bireylerin topluma sosyal ve ekonomik olarak entegre olmasını sağlayacak projeler gerçekleştiriliyor. Engellilik konusunda farkındalık yaratmayı bir toplumsal sorumluluk meselesi olarak gören Koç Topluluğu şirketleri, bu projelere destek veren önemli kuruluşlar arasında yer alıyor.

> UNDP Genel Kongresi'nde "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" Projesi'nin, Engelli Bireylerin Hakları Sözleşmesi açısından önemine değinildi.

Türkiye'de 2009 yılında gerçekleştirilen düzenlemelerle, engelli bireylerin hakları ve yaşam standartları güçlendirdi. Bir yandan UNDP Türkiye, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı işbirliğiyle ulusal anlamda, engellilerin iş bulmaları, eğitimleri, hakları gibi sosyal konularla ilgili UNCRPD çerçevesinde Türkiye'nin engelli haritasının çıkarılması çalışmaları sürdürülüyor. UNDP Türkiye, engelliliğe yaklaşım konusunda farkındalık geliştirmek üzere kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla kurduğu ortaklıklar sayesinde engelli bireylerin tam performanslı bir yaşam sürmelerini sağlanmayı amaçlıyor.

"İleride fizik tedavi doktoru olup, kendim gibi engelli kişileri tedavi etmek istiyorum."

Gizem Tuncay, VKV'nin, okullarına yaptığı desteği anlatıyor.

Cumhuriyet'in 75. yılı vesilesiyle "Yap, Devret, Sahip Çık" ilkesiyle Vehbi Koç Vakfı tarafından Türkiye'nin değişik bölgelerinde 17 Koç İlköğretim Okulu inşa edilip, Milli Eğitim Bakanlığı'na devredildi. İç ve dış mimarisiyle aynı özelliklere sahip ve tamamıyla bilgisayar donanımlı olan okullarda öğrenciler 15 yıldır çağdaş bir eğitim alıyor. Vehbi Koç Vakfı, Koç Topluluğu şirketlerinin katkılarıyla okullara sağladığı desteği vermeyi sürdürüyor.

Vehbi Koç Vakfı'nın "Yap, Devret, Sahip Çık" ilkesiyle 2011 yılında engelli asansörü ve rampa yaptırdığı okullardan biri Sincan Koç İlköğretim Okulu. Geçtiğimiz yıl bu okuldan mezun olan Gizem Tuncay'ın hikayesini, VKV Kurumsal İletişim Yöneticisi Gizem Köksal Yahi'den dinledik.

Doğuştan oksijensiz kaldığı için yürüme bozukluğu olan Gizem Tuncay, engelli yaşamın zorluklarına karşı duruyor. "İki operasyon geçirdim, fizik tedavi gördüm. Operasyondan sonra aylarca kımıldamadan yattım, çok zor bir süreçti. Sonra fizik tedavi görmeye başladım. Tedavim devam ediyor. Yavaş yavaş azalıyor engelim. Doktorlar yürümem için bacak kaslarımın güçlenmesi gerektiğini söyledi. Bir dönem yüzmeye gidiyordum. Ata binmeyi de denedim. Bacak kaslarımı daha çok çalıştırabilsem daha hızlı iyileşeceğim" şeklinde ifade ediyor yaşadıklarını Gizem Tuncay ve ekliyor: "Kendi başıma yüksek yerlerden çıkamıyorum. Tutunacak bir yer arıyorum. Yanımda bir destek olduğu zaman rahat yürüyorum."

Gizem Tuncay, VKV tarafından yaptırılan rampa sayesinde okula daha kolay giriş yapabildiğini; asansör sayesinde sınıfına rahat şekilde ulaşabildiğini sözlerine ekliyor. Böylece okul ortamına daha kolay uyum sağlayabildiğini belirten Gizem'in en büyük hayali, ileride fizik tedavi doktoru olup, kendisi gibi engelli kişileri tedavi edebilmek.

> VKV'nin okuluma yaptırdığı rampa sayesinde okula daha kolay giriş yapabiliyorum.

Gönderin Yayınlayalım

Gezi yazılarınızı ve fotoğraflarınızı **tanlas@koc.com.tr** adresine gönderin, yayınlayalım.

PEMBE BİR MASAL DİYARI JAPONYA

Arçelik Televizyon Ar-Ge ekibinden Naile Burcu Hacıoğlu ve Ürün Yönetimi ekibinden Münire Atıcı Sakura bahçelerinden metrosuna, ilginç restoranlarından anime dünyasına ve çay seremonilerine kadar birçok detayı barındıran Japonya'ya dair izlenimleri Bizden Haberler Dergisi'yle paylaştı.

Her yıl mart ayının sonu geldiğinde, Japonya boydan boya pembe bir gelinlikle baharı karşılar. Kiraz ağacının pembe çiçekleri ülkenin her tarafını kaplar. Japonya'nın Fuji Dağı'ndan sonraki en popüler simgesi Sakura denen bu çiçeklerin güzelliği, yüzyıllardır yalnızca şairleri, sanatçıları değil, herkesi etkisi altında bırakmaya devam ediyor. Sakura manevi bir anlam da içeriyor. Tartışmasız güzellikteki bu çiçeklerin, kısacık ama iyi yaşanmış insan hayatını sembolize ettiği düşünülüyor. Her bahar Sakura izleme ritüelleri düzenleyen Japonların, insanlara kibar ve saygılı davranmalarının da Sakuralara olan hayranlıklarından geldiği söyleniyor.

Bu yazımızda Japonya'nın tarihi kalelerinden, gezilecek turistik yerlerinden de bahsedebilirdik. Fakat bunun yerine, bir çiçekten yola çıkarak kendi içinde bu kadar uyumlu ve huzurlu bir kültür yaratmış insanların gündelik hayatlarına ve yaşam tarzlarına dair gözlemlerimizi paylaşmaya karar verdik.

PEMBE YEŞİL PARKLAR

Halk Sakura zamanını şehrin en büyük yeşil alanları Yoyogi ve Shinjuku Gyoen Ulusal Parklarında piknik yaparak keyifle değerlendiriyor. Gençlerden oluşan kalabalık gruplar bu pikniklerde bir araya geliyor. "Bento" ismini verdikleri öğle yemeği kutularını da yanlarında götürüyorlar. Alışveriş merkezlerinde satılan bentoları görünce sanki mücevher satılıyor sanırsınız; sanat eseri estetiğine sahip, özene bezene hazırlanmış bu rengârenk kutuların yemek için kullanıldığına inanmak çok güç.

Shinjuku Gyoen Ulusal Parkı, Shinjuku ve Shibuya arasında yer alan, yaklaşık bin beş yüz sakura ağacı olmak üzere yirmi binden fazla ağaç barındıran büyük bir bahçe. Edo dönemi, imparatorluk bahçesi olarak yapılan ancak 2. Dünya Savaşı sonlarında yıkıma uğramış olan bahçe, 1947 yılında yeniden yapılandırılmış.

Yoyogi parkında badminton oynayan gençlerin yanına sokulup bizi de aralarına almalarını rica ettik, bizi aralarına aldıktan sonra çok eğlenceli birkaç saat geçirdik. Birbirimizin dilinden anlamasak da çoğun-

lukla vücut dilini kullanarak anlaştığımız arkadaşlarımız bize çok sıcak bir şekilde güle güle demeyi de ihmal etmediler.

RESTORANLARIN GİZEMİ

Restoranların vitrinlerinde menülerdeki yemekler sergileniyor. İstisnasız her restoran bunu yaptığı için içeriye girmeden ya da menüsünü görmeden sundukları lezzetler hakkında fikir sahibi olabiliyorsunuz.

İlk zamanlar bunların her gün yeniden pişirilen taze yemekler olduğunu zannetsek de sonradan öğrendik ki, özenle biçimlendirilmiş plastikten başka şeyler değilmiş. Yemek seçimini kolaylaştırma amacıyla başlayan bu akımla, Japonya'da plastik yemek kopyalama belli başlı bir sanayi haline bile gelmiş. Bu uygulamanın geçmişi ülke dışından gelen yeni yiyeceklerin tanıtıldığı 1868 Meici Restorasyonu'na kadar uzanıyor. Plastiklerin şekillerinin ve renklerinin düzenlenmesinde profesyonel aşçılar, boyama işlerinde de güzel sanatlar öğrencileri çalışıyor.

Keiten suşi restoranları Japonya'da karşılaşacağınız en değişik yemek yeme deneyimlerinden birini sunuyor. Değişik türlerde suşi tabakları hazırlayan ustalar tabakları, sürekli dönerek müşterilerin önünden geçen bir banda yerleştiriyor. Müşteriler önlerinden akıp giden banttan istedikleri tabağı alabiliyor. Masanızda bıraktığınız boş tabakların sayısına bakılarak da ödemeniz alınıyor.

> Restoranlar yemek seçimini kolaylaştırmak amacıyla yemeklerin plastik kopyalarını sunuyor.

OTOMATİK ALIŞVERİŞ

Otomatik satış makinelerini ilk gördüğüzde Türkiye, Avrupa ve dünyanın diğer yerlerindeki emsallerinden çok farklı olmadığını düşünüyorsunuz. Bir süre sonra bu otomatların bulunduğu lokasyonları gördükçe ve içlerindeki ürünleri inceledikçe etkilenmeye başlıyorsunuz. Eski tapınakların bahçelerinde ve hatta Fuji Dağı'nın zirvesinde bile yumurtadan iç çamaşırına kadar geniş yelpazede ürünü bu otomatlarda bulmak mümkün. İçecek otomatlarının hemen yanında ise plastik şişeler için geri dönüşüm kutuları yerleştirilmiş.

ÇİZGİ GERÇEKLİK

Japonlar çizgi romanlara (manga) ve çizgi romanlardan türetilen çizgi filmlere (anime) çok ilgi gösteriyor. Çizgi dünyaya ait materyallerinin satıldığı kat kat binalar mevcut. Şehrin her yerinde de çizgi dünyanın öğelerine rastlamak mümkün; her yer çizimler, yazılar ve dijital ekranlarla donatılmış durumda. Çok fazla uyarana maruz kaldığımızdan, bu bizde bir süre sonra göz yorgunluğu yarattı.

Japonya'daki manga ve anime kültürü "CosPlay" eğlencesini de beraberinde getirmiş. İngilizce "costume" ve "play" kelimelerinin bir araya getirilmesiyle elde edilen CosPlay, çeşitli aksesuarlarla ve kostümlerle anime veya manga karakterlerini taklit etmek anlamına geliyor. Japonya'da Cosplay konseptiyle servis yapan çok sayıda restoran da var. Örneğin, bir cafede garson kızların hepsini animelerdeki hizmetçi kız kılığında servis yaparken görebilirsiniz. Başka bir restoranda kendinizi vampirlerin arasında Victoria zamanından kalma bir dekorasyonun içinde bulabilirsiniz. Mekânın menüsü de konseptinden etkileniyor, örneğin "Alice Harikalar Diyarında" temalı bir restoranda, üzerinde "Eat Me!" yazısı olan atıştırmalıklarla karşılaşabiliyorsunuz.

Enterasan mekânlar listemizin bir sonraki uğrak yeri, sevimli kedileriyle kedi kafeler. Kedi kafede satın aldığınız yiyeceklerle kedileri sevebilir ve eğer şanslıysanız müsaade ettikleri sürece onlarla biraz da oynayabilirsiniz.

TOKYO'DA GECE

Tokyo'da bazı işletmeler hiç kapanmıyor. Diyelim ki, geç vakte kadar ofiste çalıştınız ve gece 2'de işten çıkmak zorunda kaldınız. Metrolar çalışmadığı için eve, ancak yüklü bir para ödeyerek taksiyle ya da varsa özel arabanızla gidebileceksiniz.

Shinjuku Gyoen Ulusal Parkı, yaklaşık 20 bin ağaç barındırıyor.

Eve gitmek yerine geceyi yan binadaki manga kafede ya da karşı caddedeki karaoke barda geçirebilirsiniz. Karaoke barda gelişmiş ses sistemiyle donatılmış kendinize özel bir odayı cüzi bir fiyata kiralayabiliyorsunuz. Bu barlar bir binanın tüm katları ve odalarına sahip olabiliyor.

Manga kafeyi, Japoncadaki adıyla kissaten'i tercih ederseniz ilk gittiğinizde size ne tür bir kabin istediğinizi sorarlar. Sandalyeliyi veya geniş koltukluyu seçebilirsiniz, rahatça uyumak istiyorsanız da büyük yataklı bir kabin seçebilirsiniz. İçerideki otomatlarda bulunan alkolsüz içeceklerden istediğiniz kadar içebilirsiniz, ekstra ücret ödeyerek de yemek de sipariş edebiliyorsunuz. Ayrıca burada duş yapma olanağınızın olması, size havlu ve pijama hizmetinin de sağlanması muhtemel. Duşunuzu aldıktan sonra uykunuz mu kaçtı, uyumak yerine kabininizdeki bilgisayarı kullanarak internette gezinebilir veya raflarda yer alan yüzlerce anime DVD'sinden, mangalardan birini seçerek vaktinizi geçirebilirsiniz. Tüm bunların saati sadece 400 yen yani yaklaşık 8 lira.

Yorgun değilseniz, manga kafelere ve karaoke barlara göre daha şaşaalı, parıltılı alternatifler de var. Hangisi size daha yakın? Yüksek gelir seviyesine hitap eden alışverişin merkezi Ginza mı, gece hayatının yoğun bölgesi Roppongi mi, yoksa "elektrik şehir" Akihabara mı? Bahsedilen bölgelerde nerdeyse adım başı bulunan host/hostess kulüpler ise, görevi bardağınıza içki doldururken sizinle sohbet etmek olan çalışanların fotoğrafları ve profil bilgileriyle süslenmiş ışıklı tabelalarından tanınabilir. Özellikle Tokyo'da yoğun iş temposuna sahip Japonlar'ın, stresli bir iş gününün sonunda, komşuları tarafından duyulabilir ya da görülebilir olduğu için dikkatli yaşamak zorunda oldukları evlerinde rahatlamaları mümkün olmuyor. Bu yüzden de bu tarz kulüpler rahatlamak için çok yaygın.

JAPONYA'DA GEÇMİŞİ YAŞAMAK

Japonya'nın eski zamanlarına tanık olmak istiyorsanız mutlaka Kyoto'yu ziyaret edin. Bu amaçla Edo döneminden (1603-1868) kalma geleneksel bir ev olan Ryokanlarda kalabilirsiniz. Genelde aile işletmesi olan Ryokanlarda gelir gelmez ikram edilen yeşil çayınızı evin ortasındaki küçük bahçeye bakarken içip Japon misafirperverliğinin keyfine varabilirsiniz.

Naile Burcu Hacıoğlu ve Münire Atıcı Japonya'da yerel kültürü yakından tanıma fırsatına sahip oldular.

Kyoto'ya gidince, mutlaka bir çay seremonisine katılmanızı öneririz. Japon çay seremonisini farklı kılan, size bir yandan meditatif bir hal sunması. Geleneksel Japon Çay Seremonisinde dört temel unsur var; Wa, Kei, Sei ve Jaku. "Uyum", "Saygı", "Saflık" ve "Sükunet" anlamına gelen bu haller çay seremonisi boyunca korunuyor. Çay seremonisinin yapıldığı ortamın temzliği ve huzuru, misafirlerle ev sahibi arasındaki saygı olmazsa olmaz diğer unsurlar. Gelen misafirler yanlarında yelpaze (kapalı bir şekilde önlerine koyduktan sonra eğilerek birbirlerini selamlamak için), peçete (ikram edilen tatlıyı üzerine koymak için) ve çubuk (tatlıyı yemek için) getirmek zorunda. Hükümdar Hideyoşi'nin kendi döneminde, zengin-yoksul yüzlerce kişinin sonuna kadar izlemek zorunda olduğu on gün süren Kitano çay seremonisi düzenlediği bilinir.

> Japonya'nın eski zamanlarına tanık olmak istiyorsanız mutlaka Kyoto'yu ziyaret edip, Edo döneminden kalma geleneksel Ryokanlarda kalmalısınız.

Geleneksel Japon kasabalarının nasıl olduğunu görmek için Toei Kyoto Studio Park'ı ziyaret edebilirsiniz. Bu parkta eski dönem filmlerini çekme amaçlı devasa bir kasaba inşa edilmiş. Bu sahte kasabada hiçbir şey gerçeğini aratmıyor. İsteyen ziyaretçiler film çekim stüdyolarını da ziyaret edebiliyor.

SAYGILI BİR YAŞAM TARZI

Japonya'da bisiklet kullanımı çok yaygın. Yağmur yağıyor olması, işe gidiyor olmak, takım elbise ve hatta topuklu ayakkabı giyiyor olmak bile bisiklet kullanımını kısıtlamıyor.

Trafik kurallarına yalnızca turistlerin uymadığını görebilirisiniz. Sokak çok küçük ve tenha da olsa kırmızı ışık yandığı sürece kimse karşıdan karşıya geçmiyor. Kaldırımların caddelerle birleştiği noktalarda muhakkak rampalar var. Bu haliyle Japonya sokakları fiziksel engelli bireylere tek başına hareket edebilecekleri özgür bir dünya sunuyor. Sokaklar her daim temiz ve hiçbir şekilde çöp görmenize imkân yok. Bazı bölgelerde yollarda sigara içmek bile yasak. Tüm çöpler ayrıştırılarak atılıyor. Hiçbir atık ziyan edilmiyor.

İntihar oranları yüksek olsa da Japonya dünyada suç oranının en düşük olduğu ülkelerden biri. Akşam hava kararınca çıt bile çıkmayan sokaklarında hiçbir endişe hissetmeden gönül rahatlığıyla gezebilirsiniz.

in love

Arçelik'ten ilk ve tek

Çayınız hep ilk içtiğiniz tazelikte.

in love Gurme çay makinesi

Filter Sense teknolojisiyle çayınızın tazeliğini iki kata kadar daha uzun süre koruyan, Türkiye'nin ilk ve tek otomatik çay makinesi.

Bağımsız onay kuruluşlarınca; çaydanlıkta demlenen çaya göre, Arçelik in love Gurme çay makinesi, çayı 2 katına kadar daha uzun süre taze tutabilmektedir. Bu süre çay çeşitlerinin tür ve kalitesine göre değişiklik gösterebilmektedir.

Koç

Arçelik Yetkili Satıcıları
arcelik.com.tr/inloveserisi

444 0 888
YETKİLİ SERVİS İÇİN TEK NUMARA

arçelik
Yeniliği aşkla tasarlar

BAŞ AĞRISINDA ÇÖZÜM SADECE İLAÇ DEĞİL

Amerikan Hastanesi'nden Nörolog Dr. Bülent Kahyaoğlu, baş ağrısı riskini sağlıklı yaşama önem vererek azaltabileceğimizi vurguluyor.

Baş ağrıları toplumda en sık görülen yakınmalardan biri olarak karşımıza çıkıyor ve özellikle iş gücü kaybı açısından bel ağrılarından sonra ikinci sırada yer alıyor. Halkın büyük bölümünün ortak sorunu olan baş ağrısı durumunda; bilinçsiz ilaç kullanmamak, gerektiğinde doktora danışmak, sağlıklı beslenmeye önem vermek gerekiyor. Diğer yandan, sadece ilaçların baş ağrısını geçirmesini beklemek de yapılan hatalardan biri. Nörolog Dr. Bülent Kahyaoğlu, insanların başı ağrıyan ve ağrımayanlar diye iki gruba ayrıldığını, baş ağrısı çeken gruptakilerin genellikle birden fazla tip baş ağrısı yaşadığını ve hastanın kendi baş ağrılarının özelliklerini dikkatle izleyip birbirinden ayırt etmesi gerektiğini belirtiyor. Baş ağrılarının sınıflandırılmasında uluslararası baş ağrısı derneğinin aralıklarla düzenlediği tanı kriterleri kullanılıyor ve bu kriterler baş ağrısı tiplerinin özelliklerini, zaman içindeki yayılımlarını ve eşlik eden yakınmaları sınıflandırıyor.

BAŞ AĞRILARI İKİ GRUBA AYRILIYOR

Kahyaoğlu başağrılarının temel olarak birincil ve ikincil başağrıları olmak üzere iki gruba ayrıldığını belirtiyor. İkincil başağrılarının altında yatan ya da ağrıya eşlik eden beyin tümörleri, enfeksiyonlar veya başka tıbbi sorunlar olabileceğini belirten Kahyaoğlu, "Bu tip ağrıların temel özellikleri; aniden başlayabilmeleri, ateş, aşırı halsizlik gibi sistemik bulgularla ortaya çıkması. Geceleri uykudan uyandıran şiddetli bulantı ve kusmayla birlikte giden ya da hastanın daha önceki baş ağrılarından farklı özellik gösteren baş ağrıları hastaları ikincil baş ağrıları açısından uyarmalı" diyor.

Birincil baş ağrılarına da değinen Kahyaoğlu, en sık görülen birincil baş ağrısı nedeninin migren olduğunu söylüyor. Belli kriterlere uyan ve açıklanacak başka bir neden olmadığı durumlarda hastaya migren tanısı koyulduğunu belirten Kahyaoğlu,

> "Ağrı kesicilerin kötü kullanım sendromu"nda ağrı kesici miktarının düzenli olarak artırılması tek başına baş ağrısına sebep oluyor.

"Migren ağrısının tanımlayıcı özellikleri tek ya da iki yanlı zonklayıcı olması, şiddetli olması, bulantı, kusma ya da ışık, ses ve hareketle artma göstermesidir. Hastanın gündelik işlerini yapmasına engel olan ağrı atakları yaşaması ve hayatı boyunca en az 5 kez benzer atağı tanımlamasıyla hastaya migren tanısı konulabilir" şeklinde konuşuyor.

İkincil sebeplerin ayırt edilmesinde nörolojik muayene ve gerekirse beyin görüntülemesi de yapıldığını belirten Kahyaoğlu, ağrı ataklarından önce görme alanında ışıklar, çizgiler, karanlık noktalar, bulanık görme şeklinde görsel; yüzde, elde, vücutta karıncalanma şeklinde duysal öncü belirtilerin olmasının doktoru migrenin daha nadir görülen alt grubu "auralı migren" tanısı koymaya yönelttiğini de ekliyor. Benzer özellikler taşımalarına rağmen "auralı migren" grubundaki hastaların, damar tıkanıklığı geçirme ve kalpte atrial septal defekt denilen, kalbin doğuştan delik olması ihtimalinin de yüksek olduğunu belirten Kahyaoğlu, "Bir migrenli yaşamı boyunca çeşitli evrelerde birbirinden farklı şiddette/şekilde migren atakları geçirebilir. Değişkenlik gösteren bu hastalıkta her bir değişimde bir nörolog tarafından muayene gereklidir" diyerek, tanı koyulur-

ken değişimlerin tek tek doktor kontrolünde incelenmesi gerektiğini sözlerine ekliyor.

ANİ BAŞ AĞRILARI ÖNEMSENMELİ

Ani başlangıçlı çok şiddetli, hastanın daha önce yaşamı boyunca hiç yaşamadığı baş ağrısı, bulantı, kusma ataklarının anevrizma kanamalarının ilk belirtisi olabileceğini belirten Kahyaoğlu, "gök gürültüsü başağrısı" olarak tanımlanan bu gruptaki baş ağrılarının mutlaka hızlı bir şekilde araştırılması gerektiğini, ani başlangıçlı her baş ağrısının, öncelikle anevrizma kanaması olarak değerlendirilip muayene, beyin tomografisi ve gerekirse lomber ponksiyon ile beyin omurilik sıvısının incelemesinin yapılması gerektiğini belirtiyor. Yüksek ateşle başlayan baş ağrılarına da değinen Kahyaoğlu, diğer enfeksiyon tablolarının yanı sıra özellikle viral menenjitin gözden kaçırılmaması ve ateşin, baş ağrısının şiddetinin giderek artmasının akla bu olasılığı getirmesi gerektiğini belirtiyor.

SIK AĞRI KESİCİ ALMAK, BAŞ AĞRISI SEBEBİ

Baş ağrısı yaşandığı zaman bir nöroloğa görünmekte fayda var. Çoğu insanın yaptığı gibi elinin altında ya da çevrede bulunan çeşitli ağrı kesicileri almanın o anı kurtarsa bile uzun vadede çeşitli yönlerden sakıncaları olabiliyor. ilaç yan etkilerinin yanı sıra sık ağrı kesici almak tek başına baş ağrısına yol açabiliyor. Kahyaoğlu, "ağrı kesicilerin kötü kullanımı sendromu" olarak tanımlanan bu baş ağrısı tipinde düzenli ve sık ağrı kesici almanın ağrının ana sebebi haline geldiğini söylüyor.

> Kronik başağrılarında süreç içerisinde farklılıkların oluşması, bu durumun kişilerin yaşam kalitesini anlamlı ölçüde değiştirmesi ve uyarıcı olması açısından önem arz ediyor.

"Bütün kronik ağrı yaşayan hastalarda olduğu gibi, kronik baş ağrısı çeken hastalar da zaman içinde ağrı kesici almayı belirli bir düzende artırarak sürdürür" şeklinde konuşan Kahyaoğlu, ağrı kesici miktarının bazen günde 20 tablete kadar çıkabildiğini, ama her gün bir ya da iki tane almanın bile bu ağrının sebebi olabileceğini belirtiyor. Hasta ilaçsız şekilde baş ağrısını geçirmek için kendine uygun ortamı yaratmak, çevresini değiştirerek temiz hava almak, ağrıyan yerlere soğuk uygulamak, sevdiği müziği dinlemek ya da koku koklamak gibi yöntemler uygulayabilir. Kahyaoğlu, bu tip uygulamaların daha çok gerilim tipi başağrısında etkili olduğunu, migren ya da diğer grup baş ağrısı hastalarının mutlaka doktor kontrolünde uygun tedaviyi uygulaması gerektiğini belirtiyor.

SAĞLIKLI YAŞAM RİSKİ AZALTIYOR

Kronik baş ağrısı yaşayan hastaların ağrıyı tetikleyen faktörleri mutlaka keşfetmeleri gerekiyor. Kahyaoğlu, "Farkındalığın artması ve baş ağrısı güncesi tutulması önemli. Baş ağrısı güncesi hastanın baş ağrısının sıklık, şiddet ve yeriyle ilişkili bilgileri kaydetmesinin yanı sıra gündelik aktivitesi sırasında olağan ya da olağan üstü değişiklikleri de göz önüne almasını sağlar" diyor. Böylece bir süre sonra yazılanların gözden geçirilmesiyle baş ağrısını tetikleyen daha önceden fark edilmeyen birçok etmen ortaya çıkarılabiliyor. Kahyaoğlu, değiştirilebilir etmenlerin değiştirilmesinin ağrı sıklığını azaltacağını, değiştirilemez etmenler için ise başka tip tedavi yöntemleriyle denetlenebilir olanların tedavinin parçası haline gelebileceğini belirtiliyor. "Genel sağlık kontrolü açısından önemli olan sağlıklı beslenme, uykunun düzenli ve yeterli olması düzenli egzersiz yapılması ve mümkün olduğunca stresten uzak kalınması da kronik ağrı tedavisinde çok önemli" diyen Kahyaoğlu, bütün ağrılarda artırıcı bir etmen olan stresin baş ağrısında hem neden, hem de artırıcı özelliği olduğunu vurguluyor. Stresle başa çıkma yöntemlerinin öğrenilmesinin ve uygun durumlarda uygulanabilmesinin kronik baş ağrısı tedavisinde önemli olduğuna da değinen Kahyaoğlu, kesin ve mutlak bir tedavinin olmaması nedeniyle diğer benzer hastalıklarda olduğu gibi paramedikal ve medikal birtakım yöntemlerin sanki mucizeymiş gibi pazarlanmasından yakınıyor. Bu alanda mucizenin olmadığını belirten Kahyaoğlu, bu yöntemlerin bilimsel olarak çok merkezli büyük gruplarla yapılmış çalışmalarda etkinliklerinin gösterilmediğini bilmenin tek tek mucize yaşamış kişilerin deneyimlerine dayandığını göz önünde bulundurmamız gerektiğini sözlerine ekliyor.

BAŞ AĞRISINI DOĞAL YOLLARLA AZALTABİLİRSİNİZ

01 Baş ağrınızı ilaçsız şekilde çözmeyi deneyin.

02 Temiz hava alabileceğiniz şekilde çevrenizi değiştirin.

03 Ağrıyan yerlere soğuk uygulayın.

04 Sevdiğiniz müziği dinleyin.

05 Ağrıyı tetikleyen faktörleri bulun ve bu faktörlerden kaçının

06 Sağlıklı beslenmeye önem verin.

07 Uyku düzeninizi bozmadan yaşamaya çalışın.

08 Düzenli egzersiz yapmaya çalışın.

09 Stresten olabildiğince uzak durun.

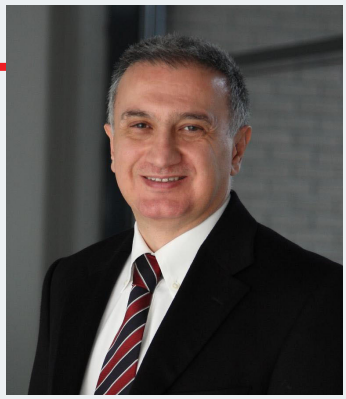

Nörolog Dr. Bülent Kahyaoğlu
Amerikan Hastanesi

KİTAPLAR

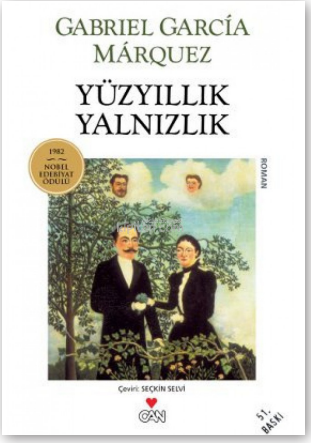

YÜZYILLIK YALNIZLIK

Yazar: Gabriel Garcia Marquez

Nobel Edebiyat Ödüllü yazar Gabriel Garcia Marquez, Yüzyıllık Yalnızlık kitabında okuyucularına hayatın kendisini, en saf haliyle sunuyor. Gerçekliğe dayanmayan tek satır içermeyen kitapta yazar, çocukluğunda kendisini etkilemiş olan birçok öğeyi, etkileyici ve samimi bir dille anlatıyor. Aureilano ailesinin ilginç hikayesini anlatan kitap, gelmiş geçmiş en başarılı romanlar arasında yer alıyor.

GEYİKLİ PARK

Yazar: Sunay Akın

Geyikli Park'da Sunay Akın Çanakkale Zaferi'ni farklı bir şekilde ele alıyor. Yazar, Çanakkale'nin kıyılarını dolaşarak Çanakkale'de yaşananların izini sürüyor ve dinlediği farklı öykülerin hepsini Geyikli Park isimli kitabında topluyor. Geyikli Park, Çanakkale Zaferi'nin farklı öykülerini bilmek isteyenler için kaçırılmaması gereken bir deneyim sunuyor.

DVD

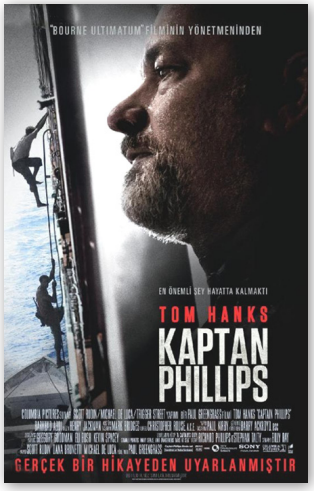

KAPTAN PHILLIPS

Yönetmen: Paul Greengrass

Oyuncular: Tom Hanks, Catherine Keener, Barkhad Abdi

MV Maersk Alabama isimli Amerikan kargo gemisi, Somali kıyılarında korsanlar tarafından saldırıya uğrar. Bu durum Amerikalılar'ın alışık olmadığı türden bir korsan saldırısıdır. Deneyimli kaptan Richard Phillips, tayfasını kurtarabilmek için kendini rehine olarak feda eder ve korsan grubu lideri Muse ile psikolojik bir savaşa girer. Oldukça yüksek tempoya sahip film ilginç senaryosuyla da dikkat çekiyor.

YERÇEKİMİ

Yönetmen: Alfonso Cuarón

Oyuncular: Sandra Bullock, George Clooney, Ed Harris

Tıp mühendisi Dr. Ryan Stone, son görevine çıkan deneyimli astronot Matt Kowalsky'nin yönetimindeki mekikte uzay yolculuğuna çıkar. Her şey yolunda gibi görünürken rutin bir keşif yürüyüşü sırasında bir felaket yaşanır ve mekik çarpan bir cisim sonucu paramparça olur. Yeryüzü ile iletişimleri tamamen kopan iki astronot uzay boşluğunda yapayalnız kalırlar. Sınırlı oksijenleri ile dünyaya dönebilmek için çabalayan astronotların hikayesini anlatan film 2013 yılının iyi filmleri arasında gösteriliyor.

Vehbi Koç Vakfı
Koç
ÜLKEM İÇİN!
ENGEL TANIMIYORUM!
www.ulkemicin.com.tr
Bazı yatırımların karşılığını anında alırsınız.
YAPI KREDİ ÜLKEM İÇİN FONU
Yaptığınız yatırımın bir çocuğu gülümseteceğini bilmek sizi de mutlu etmez mi? Ülkem İçin Fonu'na yaptığınız yatırımla okullarda engelli öğrencilere uygun koşullar sağlanıyor, verdiğiniz destekle eğitime engel kalmıyor.
yapikredi.com.tr
444 0 444
yapikredi
YapıKredi

"Ülkem İçin" bir Koç Topluluğu projesidir. Fondan alınan yönetim ücretinin yaklaşık %70'i Ülkem İçin projelerine aktarılmaktadır. Proje hakkında detaylı bilgi için ulkemicinfonu.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

Brooks Brothers
ESTABLISHED 1818
ISTANBUL LONDON MADRID MILAN NEW YORK PARIS ROME TOKYO
Zorlu Center Istanbul
BROOKSBROTHERS.COM